

Švietimo mainų paramos fondas

PIT geroji patirtis. Metodinė medžiaga profesinio informavimo specialistui

Euroguidance

Švietimo mainų paramos fondas

PIT geroji patirtis. Metodinė medžiaga profesinio informavimo specialistui

Parengė: Švietimo mainų paramos fondas

Redagavo, maketavo ir spausdino UAB „ARX Baltica“

Tiražas: 1 200 vnt.

© Švietimo mainų paramos fondas, 2010

Šis leidinys finansuojamas remiant Europos Komisijai. Leidinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

TURINYS

ĮVADAS	4
KUPIŠKIO LAURYNOS STUOKOS-GUCEVIČIAUS GIMNAZIJOS PIT PATIRTIS	5
1. Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos PIT veiklos pristatymas.....	5
1.1. Profesinio orientavimo sistema Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijoje	7
1.2. Abituriento valstybinio egzamino vidurkio dermė su aukštojo mokslo institucijos tipu ir finansavimo forma	8
1.3. Profesinio informuotumo anketa 1–2 klasių mokiniams.....	9
1.4. Profesinio informuotumo anketa 3–4 klasių mokiniams.....	11
1.5. Profesinės karjeros žemėlapis (pavyzdys)	13
1.6. Profesinės karjeros žemėlapis (šablonas)	14
1.7. Koks mano mokymosi stilius? (testas)	15
1.8. Koks mano mokymosi stilius? (atsakymai)	16
KĖDAINIŲ „ATŽALYNO“ GIMNAZIJOS PIT PATIRTIS.....	17
2. Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos PIT veiklos pristatymas	17
2.1. Profesinio informavimo taško veiklos strateginis planas 2007–2009 m.	18
2.2. PIT veiklos schema.....	21
2.3. Profesinio informavimo mokykloje schema.....	21
2.4. Karjeros planavimas (Programa XI–XII klasėms).....	22
2.5. Projektas „Šešėlių dienos“	27
KUŽIŲ VIDURINĖS MOKYKLOS PIT PATIRTIS	29
3. Kužių vidurinės mokyklos PIT bendras pristatymas.....	29
3.1. Epizodinė profesinio informavimo integracija atskirų dalykų pamokose 2009/2010 m.m.	32
3.2. Profesinio informavimo pavyzdžiai 8 klasės lietuvių kalbos pamokose	35
3.3. Pasirinktos profesijos pristatymas	37
3.4. Mokinio įsivertinimo lapas, baigus teorinę pasirenkamojo dalyko „Profesinės karjeros planavimas“ dalį.....	38
3.5. Projektas „Profesijų atstovai Kužiuose“	39
PAPILDOMA INFORMACIJA.....	40
4. Papildoma informacija.....	40
4.1. Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos PIT parengtas lankstinukas	40
4.2. Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos PIT parengtas lankstinukas.....	41
4.3. Kužių vidurinės mokyklos PIT parengtas lankstinukas.....	42
4.4. Muziejai, rengiantys edukacines programas moksleiviams	43
4.5. Neakivaizdinės mokyklos.....	44
4.6. Specialiuosius ugdymosi poreikius turinčius asmenis mokančios mokyklos.....	46

ĮVADAS

Profesinio informavimo taškų (PIT) specialistai metodiškai ir profesionaliai supažindina jauną žmogų su profesiniu pasauliu. Jie nubrėžia kelio į profesinę karjerą gaires, informuoja, pataria, išryškina svarbiausius studijų ir profesijos pasirinkimo proceso ypatumus.

Džiaugiamės, galėdami prisidėti prie šios svarbios veiklos metodiniu leidiniu, skirtu PIT specialistams. Jame pateikiama profesinio informavimo specialistų – 2008 m. Švietimo mainų paramos fondo rengto Kokybės konkurso laureatų – patirtis. Čia ne tik pateikiami naudojami darbo metodai, pristatomi projektai, psichologinio įvertinimo pagrindu parengtos priemonės, kurias galima naudoti savo veikloje pasirinktinai, bet kartu leidinio struktūra leidžia apibendrintai pažvelgti, kaip galima planuoti ir atlikti veiklą skirtingo dydžio skirtinguose regionuose esančiose ugdymo institucijose.

Medžiagą leidiniui parengę profesinio informavimo specialistai dirba Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos, Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos ir Kužių vidurinės mokyklos PIT.

Leidinyje informacija pateikiama laikantis tokios struktūros: pirmiausia pateikiamas atskiro PIT veiklos aprašymas ar strateginis veiklos planas, po jo seka svarbiausių tame PIT naudojamų priemonių, metodų, požiūrių išdėstymas. Leidinio rengėjai informaciją pateikė akcentuodami tam tikrus PIT veiklos aspektus: Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos PIT veiklos aprašyme labiausiai akcentuojamos psichologinio įvertinimo pagrindu parengtos priemonės; Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos PIT veiklos pristatyme pabrėžiamas praktinės veiklos, projektų, mokymo programų aspektas; o Kužių vidurinės mokyklos PIT veikla pristatoma per šiame PIT taikomą sisteminį požiūrį į profesinį informavimą.

Skaitytojas galės ne tik pasirinkti atskirus metodus, projektus, informaciją savo veiklai iš viso leidinio, bet ir įvertinti veiklos galimybes atskirose institucijose taikomų pagrindinių priemonių požiūriu.

Dėkojame šio leidinio rengėjoms: Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos PIT profesinio informavimo specialistei Kristinai Jackevičienei; Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos PIT profesinio informavimo specialistei Vilmai Paulauskienei ir Kužių vidurinės mokyklos PIT profesinio informavimo specialistei Editai Brasienei, kurios ne tik aktyviai atlieka profesinio informavimo veiklą, bet ir sutiko su kitais pasidalyti savo patirtimi.

Daugiau apie 2008 m. Švietimo mainų paramos fondo Kokybės konkurso laureatų veiklą galite rasti *Euroguidance* projekto interneto svetainėje www.euroguidance.lt.

Tikimės, kad šis leidinys, kuriame per praktinės veiklos pavyzdžius pristatomos sistemiškos, metodologiškai pagrįstos PIT veiklos galimybės, bus naudingas darbo vadovas kiekvienam konsultantui, ir pradedančiam veiklą, ir jau pažengusiam šioje srityje.

Linkime sėkmės Jūsų darbe!

Švietimo mainų paramos fondas

KUPIŠKIO LAURYNOS STUOKOS-GUCEVIČIAUS GIMNAZIJOS PIT PATIRTIS

1. KUPIŠKIO LAURYNOS STUOKOS-GUCEVIČIAUS GIMNAZIJOS PIT VEIKLOS PRISTATYMAS

BENDRAS VEIKLOS APRAŠYMAS

Gimnazija yra Kupiškyje, rajono centre. Tai sudaro palankias sąlygas visiems pageidaujantiems 9–12 klasių rajono mokiniams atvykti į ją mokytis.

2009–2010 mokslo metais gimnazijoje mokosi 771 mokinys, yra 27 klasių komplektai, dirba 68 mokytojai.

Pastaraisiais metais rajono savivaldybės vadovai ir gimnazijos direktorius ypač daug dėmesio ir lėšų skiria gimnazijos materialiniams ištekliams turtinti. Tai teigiamai įtakoja gimnazijos veiklą.

Gimnazija atvira nuolatinei kaitai, tenkinanti bendruomenės poreikius. Mokytojai kompetentingi, kūrybingi, teikiantys kokybiškas švietimo paslaugas, ugdatys mokinių socialinius įgūdžius, siekimą ir gebėjimą pasirinkti tolesnę mokymosi kryptį.

2008 metais išorės vertintojai profesinio informavimo taško (PIT) veiklą nurodė kaip vieną iš gimnazijos pranašumų.

Gimnazijoje PIT įsteigtas 2007 m. rugpjūčio mėnesį ir įsikūręs mokyklos bibliotekoje, akredituotas 2008 m. kovo 1 d.

Mokykloje dirba penkių žmonių profesinio informavimo komanda: direktoriaus pavaduotoja ugdymui, psichologė, bibliotekos vedėja, bibliotekininkė ir socialinė pedagogė.

PIT komanda nuolat bendradarbiauja su klasių auklėtojais.

PIT VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

PIT veikla reglamentuota gimnazijos **profesinio informavimo taško veiklos reglamente**. Jame nustatoma PIT komandos sudarymo tvarka. Nurodoma, kad profesinio informavimo komandą gimnazijoje sudaro vadovas ir 4–5 nariai. Vadovu renkamas gimnazijos direktorius arba jo pavaduotojas. Nariais skiriami šie specialistai: socialinis pedagogas, gimnazijos psichologas, profesinio informavimo konsultantai, klasių auklėtojai.

Reglamente aiškiai apibrėžtos **profesinio informavimo taško komandos narių funkcijos, pasitarimų organizavimas, sprendimų priėmimas:**

- Komandos funkcijos:
 - 1–4 klasių mokiniams teikia pažintinę informaciją apie darbo rinką, profesijas, specialybes, mokymosi profilius, specialybes, mokymo ir studijų sistemą. Supažindina su PIT teikiamomis galimybėmis, profesinio informavimo ir konsultavimo šaltiniais ir institucijomis;
 - 2 ir 4 klasių mokinių tėvams teikia pažintinę informaciją apie mokymosi profilius, specialybes, mokymo ir studijų sistemą, priėmimo sąlygas, darbo rinką, profesijas. Supažindina su PIT teikiamomis galimybėmis, profesinio informavimo ir konsultavimo šaltiniais ir institucijomis.
 - Komanda, atsižvelgdama į 1–4 klasių mokinių profesinio informuotumo anketų rezultatus, sudaro veiklos planą mokslo metams.
 - Mokslo metų pabaigoje atlieka PIT veiklos analizės suvestinę ir atsiskaito už veiklos plano įgyvendinimą gimnazijos bendruomenei.
- Komandos darbui vadovauja jos vadovas.
- Komandos susirinkimai organizuojami ne rečiau kaip kartą per keturis mėnesius.
- Susirinkimuose stebėtojų teisėmis gali dalyvauti klasių auklėtojai ir gimnazijos mokiniai.
- Komanda priima sprendimus atviru balsavimu, jei už juos balsuoja daugiau nei pusė susirinkime dalyvaujančių narių. Susirinkimas laikomas teisėtu, jei jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komandos narių.

Gimnazijoje atskirai apibrėžiami ir **PROFESINIO INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO REIKALAVIMAI KLASĖS AUKLĖTOJUI**.

Nustatoma, kad **klasės auklėtojas:**

- 1–4 gimnazijos klasių mokiniams teikia pažintinę informaciją apie:
 - mokyklos teikiamas ugdymo turinio pasirinkimo galimybes;
 - specialybes, mokymo ir studijų sistemą;
 - profesinio informavimo ir konsultavimo šaltinius ir institucijas;
 - skiria laiko mokinio savęs pažinimui (mokymosi stiliai, vertybės, pomėgiai, asmeninės savybės, įgūdžiai).
- 2–4 gimnazijos klasių mokinių tėvams teikia pažintinę informaciją apie:
 - mokyklos teikiamas ugdymo turinio pasirinkimo galimybes;
 - specialybes, mokymo ir studijų sistemą, priėmimo sąlygas;
 - darbo rinką, profesijas;
 - profesinio informavimo ir konsultavimo šaltinius ir institucijas.

Klasės auklėtojai teikdami profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugas *laikosi karjeros planavimo žingsnių*:

1. pažink save;
2. išsirink norimą profesiją;
3. pasirink mokymosi kelią;
4. susirask tinkamą darbą.

PIT VEIKLA IR PRIEMONĖS

Gimnazijoje mokiniams, mokytojams ir tėvams sudarytos sąlygos naudotis kompiuteriais, internetu, sukaupia (kaupiama) medžiaga apie mokymosi, studijų galimybes, profesijas ir kvalifikaciją. Klientai supažindinami su AIKOS sistema, interneto svetainėmis, skirtomis profesiniam informavimui, su balų skaičiuoklėmis, profesijų barometru. Taikomi įvairūs informavimo metodai: išvykos, individualios konsultacijos, paskaitos, klasės valandėlės.

Visi mokiniai pildo Profesinio informuotumo anketą, kurioje atsispindi jų individualūs profesiniai polinkiai, mokslo pasiekimai, pažanga ir informacija apie tolesnę veiklą. Mokiniai, susipažindami su interneto svetainėmis, skirtomis profesiniam informavimui, pildo Profesinės karjeros žemėlapi.

Visi pirmųjų gimnazijos klasių mokiniai atlieka testą „Koks mano mokymosi stilius?“

Antrųjų gimnazijos klasių mokiniai kasmet pildo profesinių interesų klausimyną „Kryžkelė“. Pageidaujantys atlieka – I-S-T 2000 R (intelektu struktūros testą), Holando profesinio pasirinkimo testą ir kt.

Informacija mokiniams teikiama individualiai, tikslinėms grupėms ir klasėms.

Rengiamos išvykos į atvirų durų dienas aukštosiose, profesinėse mokyklose.

Kasmet organizuojama išvyka į LITEXPO parodą „Mokymasis. Studijos. Karjera“. Į šią parodą vežami visi norintys ketvirtųjų gimnazijos klasių mokiniai. Išvažiavimai tikslingi, nes detalai suplanuoti, informatyvūs ir naudingi mokiniams.

Dalyvaujame projekte „Drąsinkime ateitį“. Susitinkame su gimnazijos garbės galerijos nariais – mūsų mokyklą baigusiais žinomais žmonėmis: mokslininkais, menininkais, įvairių sričių specialistais gimnazijoje, aplankome juos jų darbovietėse. Organizuojamos pažintinės ekskursijos.

Rengiamos paskaitos: „Pozityvus mąstymas ir sėkmingos karjeros planavimas“, „Kaip prisistatyti ir būti efektyviam“.

Parengtas ir nuolat atnaujinamas profesinio informavimo stendas. Leidžiami ir nuolat atnaujinami lankstinukai 2 ir 4 gimnazijos klasių mokiniams.

Bendradarbiaujame su savivaldybės švietimo įstaigomis, Darbo birža, Verslo informavimo centru. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su VGTU, KU, ŠU.

Mokslo metų pabaigoje atliekama PIT veiklos analizė. Surenkama informacija apie tolesnį antrojų mokymąsi. Taip pat surenkama informacija apie abiturientų įstojimus, ji analizuojama ir pristatoma gimnazijos bendruomenei. 1.2 paveiksle pateikta informacija apie 2008–2009 m. m. abiturientų VE (valstybinio egzamino) vidurkio dermę su aukštojo mokslo institucijos tipu ir finansavimo forma.

PROFESINIO INFORMUOTUMO ANKETA

Anketoje atsispindi mokinių individualūs profesiniai polinkiai, pasiekimai, pažanga moksle ir informacija apie tolimesnę veiklą. Šią anketą mokiniai pildo ir kartą per mokslo metus ją papildoma. Tai pagalba mokiniams parengiant individualius ugdymosi planus, planuojant tolesnę veiklą. Mokinių anketos segamos į klases segtuvą. Su anketos duomenimis susipažinti turi galimybę tėvai.

Yra du anketos variantai: vienas skirtas 1–2 klasių mokiniams, antras – 3–4 klasėms (1.1. dok., 1.2. dok.).

Panašumai:

- Abiejų anketų pradžioje mokiniai parašo savo vardą, pavardę, klasę ir nurodo mokslo metus.
- Į žemiau pateiktą lentelę įrašo mokomuosius dalykus, kurie jiems sekasi, patinka. Surašo šių dalykų planuojamus ir realius pusmečių ir metinius įvertinimus.
- Taip pat nurodomi laisvalaikio pomėgiai, būreliai, kita popamokinė veikla.
- Įrašomi pasirinkti moduliai žinių spragoms likviduoti ar žinioms pagilinti.
- Nurodomos dominančios profesijos.
- Pažymima planuojama tolesnė veikla baigus gimnazijos 2 ar 4 klases.
- Anketose nurodytos galimos tolesnio mokymosi įstaigos.
- Taip pat pateikti interneto svetainių, kuriose galima rasti profesinio pasirinkimo testų ir klausimynų, adresai bei skirta vietos jų rezultatams įrašyti. Tai atliekama per klasių valandėles.

Skirtumai:

- 1–2 klasių mokiniai anketoje nurodo dalykus, kuriuos planuoja mokytis išplėstiniu kursu.
- Fiksuoja pasirinktą dalyką ir planuojamą popamokinę veiklą.
- Nurodo dominančias profesines mokyklas.
- 3–4 klasių mokiniai surašo planuojamus laikyti egzaminus.
- Be dominančių profesinių mokyklų, nurodo ir aukštąsias mokyklas, kuriomis domisi.

Nauda:

1. Ši anketa supažindina mokinius su Lietuvos mokymo ir studijų sistema.
2. Teikia informaciją apie tolesnio mokymosi įstaigas ir interneto svetaines, skirtas profesiniam pasirinkimui.
3. Mokiniai, kasmet pildydami anketas, turi galimybę stebėti, kaip ir kiek pasitvirtina jų mokymosi pasiekimų prognozės, kaip ir kiek dera bei kinta jų mokymosi pasiekimai, interesai bei pasirinkimai. Tai viena iš galimybių pažinti save.
4. Iš anketų klasių auklėtojai bei PIT komanda surenka informaciją apie mokinių poreikius. Klasių auklėtojai pateikia PIT komandai apibendrintus anketų rezultatus.
5. Išsiaiškinus mokinių poreikius planuojama tolesnė klasės auklėtojo bei PIT komandos veikla.

PROFESINĖS KARJEROS ŽEMĖLAPIS

Žemėlapis skirtas 2–4 klasių mokiniams. Pildomas pagal pavyzdį, renkant informaciją apie pasirinktą studijų programą. Tinka tiek informuoti, tiek konsultuoti profesijos pasirinkimo klausimais, susipažinti su internetinio svetainėmis: www.euroguidance.lt/profesijosvadovas, www.aikos.smm.lt, www.studijos.lt/busimiems_studentams/balu_skaiciuokle, www.profesijupasaulis.lt, dirbti tiek individualiai, tiek su mokinių tikslinėmis grupėmis ir klasėmis.

Mokiniai renka ir užrašo informaciją apie galimybes studijuoti pasirinktas studijų programas universitetinėse, neuniversitetinėse aukštosiose ir profesinėse mokyklose, pažymi mokymosi trukmę, įrašo konkursinius mokomuosius dalykus ir giminingas pasirinktajai studijų programai profesijas (1.3 dok., 1.4 dok.).

Visų antrųjų gimnazijos klasių mokiniai profesinės karjeros žemėlapi pildo pavasariop, per tam skirtas klasių valandėles.

Dirbant su klasėmis šis žemėlapis pildomas gimnazijos informacinėje skaitykloje. Skaitykloje yra 30 kompiuterių. Iš pradžių iškeliamas užsiėmimo uždavinys. Analizuojamas profesinės karjeros žemėlapio pavyzdys. Tuomet kiekvienas mokinytis dirba individualiai, PIT komandos narių konsultuojamas. Vienu metu mokinius konsultuoja 2–3 komandos nariai, priklausomai nuo mokinių skaičiaus.

Mokiniai užsirašo savo vardą, pavardę, klasę, metus, studijų programą, apie kurią rinks informaciją ir ieško informacijos nurodytuose interneto svetainių puslapiuose.

Nauda:

1. Profesinės karjeros žemėlapio pildymas padeda antrųjų gimnazijos klasių mokiniams kryptingai parengti individualų ugdymosi planą.
2. Išmokę susirasti informacijos apie vieną studijų programą, mokiniai nesunkiai gali susirasti informacijos ir apie kitas juos dominančias.
3. Tai padeda gimnazistams orientuotis pasirenkant studijų programas ir tolesnio mokymosi kelius.
4. Mokiniai žinodami pasirinktai studijų programai giminingas profesijas, nuosekliau nurodo pageidavimus prašymuose tolimesnėms studijoms.

Profesinės karjeros žemėlapis padeda mokiniams susiorientuoti renkantis studijų programą ir tolesnio mokymosi kelius.

TESTAS: KOKS MANO MOKYMOŠI STILIUS?

Testas skirtas išsiaiškinti, kokiais būdais besimokydami mokiniai lengviausiai įsisavina žinias, kokie jų mokymosi stiliai dominuoja. Tai svarbu ir savęs pažinimo, ir metodine prasme. Testo rezultatai gali padėti mokytojams pasirinkti mokymo būdus, planuoti pamokos darbą. Mokymosi stilių aprašuose pateikiami ir su jais susijusių profesijų pavyzdžiai. (1.5. dok., 1.6. dok.)

1.1. Profesinio orientavimo sistema Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijoje

1.1. pav.

Tyrimai		Informacija apie profesijas, studijų programas, stojimus		
Profesinio informuotumo anketa 1–2 klasėms	Adaptacija gimnazijoje (nerimo ir klasės mikroklimato vertinimas) Mokymosi motyvacija Mokymosi stiliai	 PIRMOKAI	Informacijos apie profesijas, interesus, gebėjimus paieška internete www.profesijupasaulis.lt www.ldrmt.lt/paslaugos www.cvonline.lt Susitikimai su įvairių profesijų atstovais gimnazijoje ir jų darbo vietose	
	Daugiasluoksniu intelekto testas Profesinių interesų klausimynas „Kryžkelė“ Holando profesinio pasirinkimo testas (pageidaujantiems) I-S-T 2000 R (intelektu struktūros testas pageidaujantiems)	 ANTROKAI	Lankstinukas „Patarimai besirenkantiems profesiją“ Išvykos į profesines mokyklas Susitikimai su profesinių ir aukštųjų mokyklų atstovais Praktinis užsiėmimas informacinėje skaitykloje <i>Profesinės karjeros žemėlapio pildymas</i> www.euroguidance.lt/profesijosvadovas www.aikos.smm.lt Individualaus ugdymosi plano parengimas	Projektas „Drauginkime ateitį“ Informaciniai stendai prie PIT, PIT'e, mokytojų kambaryje Informaciniai leidiniai gimnazijos bibliotekoje Klasės auklėtojų, PIT komandos narių veikla, individualios konsultacijos
Profesinio informuotumo anketa 3–4 klasėms	Tyrimai pagal individualius atskiro mokinio, mokinių grupės ar klasės poreikius	 TREČIOKAI	Studijų programos, stojimų reikalavimai www.studijos.lt/busimiems_studentams/balu_skaiciuokle	
Tyrimai pagal individualius atskiro mokinio, mokinių grupės ar klasės poreikius Egzaminų stresas (streso vertinimas)	 KETVIRTOKAI	Išvyka į LITEXPO parodą „Mokymasis. Studijos. Karjera“ Praktiniai užsiėmimai: Profesinės karjeros žemėlapio pildymas; prašymo stoti į aukštąsias mokyklas pildymas www.egzaminai.lt www.lamabpo.lt Atmintinės mokiniams, mokytojams, tėvams „Ką svarbu žinoti apie egzaminus“	Paskaitos – seminarai (pozityvus mąstymo, pristatymo ir kitomis temomis) Išvykos į aukštąsias mokyklas Susitikimai su aukštųjų mokyklų atstovais	
PIT veiklos analizė mokslo metų pabaigoje Informacijos apie tolimesnį antroklų mokymąsi surinkimas Informacijos apie abiturientų įstojimus pristatymas gimnazijos bendruomenei				

1.2. Abituriento valstybinio egzamino vidurkio dermė su aukštojo mokslo institucijos tipu ir finansavimo forma

1.2. pav.

Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos 2008–2009 m. m. abituriento VE vidurkio dermė su aukštojo mokslo institucijos tipu ir finansavimo forma

93,5	90,3	89,3	87,8	86,5	83,5	83,3	83,0	82,3	81,3	77,3	76,8	75,3	74,6	74,0	72,3
72,0	70,3	70,0	69,0	68,5	67,3	67,0	66,8	66,3	64,5	62,3	61,8	61,5	59,3	59,3	57,7
57,5	57,0	56,5	56,5	55,5	55,3	54,5	54,0	54,0	53,0	53,0	53,0	52,3	52,0	51,5	51,3
49,3	49,0	47,5	46,5	46,3	42,3	42,3	41,5	41,5	41,0	40,7	39,5	39,5	39,0	38,0	38,0
37,5	37,3	37,0	36,3	35,5	35,5	35,0	35,0	35,0	35,0	34,7	33,7	33,0	32,0	31,5	31,3
30,7	30,0	29,7	29,6	29,5	29,0	29,0	28,7	28,0	26,0	25,7	25,5	25,0	25,0	24,0	22,5
22,0	22,0	19,7	19,0	19,0	16,5	16,3	16,0	15,5	15,3	15,0	14,7	14,5	14,0	13,3	12,0
11,0	9,5	9,0	8,0	3,0	7,3	6,3	6,0	6,0	6,0	5,3	5,0	5,0	4,7	4,5	4,0
3,0	2,0	2,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

m	23,6% (nuo st.)	600	Universitetas	52,20%	67,50%	32,50%
vf	76,4% (nuo st.)	600	Kolegija	36,50%	89,10%	10,90%
			kita veikla	11,30%		

1.2. pav. paaiškinimas

2008–2009 m. m. gimnaziją baigė 159 mokiniai. Kiekvieną abiturientą paveikslėlyje atitinka langelis. Čia mokiniai surašyti į eilę pagal valstybinių egzaminų rezultatų vidurkį, mažėjimo tvarka. Jei mokinyš valstybinių egzaminų nelaiškė ar neišlaikė, jo langelyje įrašyta 0,0. Abiturientų įstojusių į universitetus rezultatai paryškinti. Žalia spalva pažymėti įstoję į valstybės finansuojamas vietas, raudona – į mokamas. Balta spalva pažymėti abiturientai, įstoję į profesines mokyklas, pasirinkę darbinę veiklą ir tie, apie kuriuos informacija nebuvo surinkta.

1.3. Profesinio informuotumo anketa 1–2 klasių mokiniams

1.1. dok.

Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos profesinio informuotumo anketa

1–2 klasių mokiniams

Vardas, pavardė Klasė Mokslo metai

1. Mokomieji dalykai, kurie man sekasi, patinka (įrašykite ne mažiau trijų)

Eil. Nr.	Dalykas	Praėjusių mokslo metų įvertinimas	Planuojų I pusmečio įvertinimą	I pusmečio įvertinimas	Planuojų II pusmečio įvertinimą	II pusmečio įvertinimas	Metinis įvertinimas
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

2. Mano interesai. Laisvalaikiu man labiausiai patinka (įrašykite, pvz., piešti, sportuoti ir t. t.):

1. 4.
2. 5.
3. 6.

3. Lankau papildomojo ugdymo būrelius, mokyklas, užsiimu kita popamokine veikla

(įrašykite ar pažymėkite X):

1. 4.
2. 5.
3. 6. Nieką papildomai nelankau

4. Esu pasirinkęs šiuos modulius (žinių spragoms likviduoti ar žinioms pagilinti)

(įrašykite ar pažymėkite):

1. 3. Nesu pasirinkęs
2.

5. Mane domina šios profesijos (įrašykite, pvz., geologas, automechanikas, dailininkas):

1. 4.
2. 5.
3. 6.

6. Baigęs gimnazijoje antrąją klasę norėčiau (pažymėkite ir / ar įrašykite):

1. Mokytis toliau gimnazijoje
2. Pasirinkti kitą gimnaziją ar vidurinę mokyklą
3. Mokytis profesinėje mokykloje
4. Dirbti
Kita

7. Jei toliau mokysitės gimnazijoje, kokius dalykus mokysitės išplėstiniu kursu (A lygiu)? (įrašykite arba pažymėkite)

1. 4.
2. 5.
3. 6. Dalykų išplėstiniu kursu mokytis nežadu

8. Kokius rinksitės / rinktumėtės pasirenkamuosius dalykus? (pažymėkite, įrašykite ne daugiau dviejų dalykų)

- 1. Teatrą
- 2. Šokį
- 3. Psichologiją
- 4. Kompiuterinę braižybą
- 5. Ekonomiką
- 6. Etnokultūrą
- 7. Nesimokyta užsienio kalbą (prancūzų, rusų)
- 8. Kita
- 9. Nesirinksiu jokio

9. Kokius rinksitės papildomojo ugdymo būrelius, užsiėmimus ir / ar popamokinę veiklą? (įrašykite ar pažymėkite)

- 1. Menų (pvz., chorą, sutartines, dekoratyvinę dailę, dizainą, teatro raišką)
- 2. Sporto (pvz., virvės traukimą, krepšinį, tinklinį, lietuvišką ritinį, aerobiką).....
- 3. Socialinius (pvz., demokratijos pradmenys, jaunieji žurnalistai, jaunieji šauliai, muziejininkai)
- 4. Kitus būrelius (pvz., miškininkų, sniego gniūžtės).....
- 5. Nevyriausybinės organizacijas (pvz., Raudonojo kryžiaus).....
- 6. Kitą veiklą ne gimnazijoje (pvz., sporto, muzikos, dailės mokyklas, KEK, ateitininkų ir kt.)
- 7. Nežadu rinktis

10. Kokios profesinės mokyklos Tave domintų (norėtum apsilankyti, daugiau sužinoti apie studijų programas, profesijas ir t. t.) (pažymėkite ar įrašykite):

Kupiškio technologijos ir verslo mokykla ☐	Anykščių žemės ūkio mokykla ☐
Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės technologinė mokykla ☐	Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokykla ☐
Panevėžio prekybos ir paslaugų verslo mokykla ☐	Utenos regioninis profesinio mokymo centras ☐
Panevėžio profesinio rengimo centras ☐
Biržų politechnikos mokykla ☐
Vabalninko žemės ūkio mokykla ☐	Manęs profesinės mokyklos nedomina ☐

Interesų (polinkių) testų rezultatai:

.....

.....

.....

.....

Gebėjimų testų rezultatai:

.....

.....

.....

.....

Testų, klausimų galite rasti: www.profesijupasaulis.lt, www.euroguidance.lt/profesijosvadovas,
www.ldrmt.lt/paslaugos, www.cvonline.lt.

1.4. Profesinio informuotumo anketa 3–4 klasių mokiniams

1.2. dok.

Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos profesinio informuotumo anketa

3–4 klasių mokiniams

Vardas, pavardė Klasė Mokslo metai

1. Mokomieji dalykai, kurie man sekasi, patinka (įrašykite ne mažiau trijų)

Eil Nr.	Dalykas	Praėjusių mokslo metų įvertinimas	Planuoju I pusmečio įvertinimą	I pusmečio įvertinimas	Planuoju II pusmečio įvertinimą	II pusmečio įvertinimas	Metinis įvertinimas
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

2. Mano interesai. Laisvalaikiu man labiausiai patinka (įrašykite, pvz., piešti, sportuoti ir t. t.):

1. 4.
2. 5.
3. 6.

3. Lankau papildomojo ugdymo būrelius, mokyklas, užsiimu kita popamokine veikla

(įrašykite ar pažymėkite X)

1. 4.
2. 5.
3. 6. Nieko papildomai nelankau

4. Esu pasirinkęs šiuos modulius (žinių spragoms likviduoti ar žinioms pagilinti)

(įrašykite ar pažymėkite):

1. 3.
2. 4. Nesu pasirinkęs

5. Mane domina šios profesijos (įrašykite, pvz., geologas, automechanikas, finansininkas):

1. 4.
2. 5.
3. 6.

6. Egzaminai, kuriuos planuoju laikyti:

1. Lietuvių kalba 4.
2. 5.
3.

7. Baigęs gimnaziją norėčiau (pažymėkite ir / ar įrašykite):

1. Studijuoti universitete 4. Dirbti Lietuvoje
2. Studijuoti kolegijoje 5. Dirbti užsienyje
3. Mokyti profesinėje mokykloje Kita

8. Kokios mokymo įstaigos Tave domintų (norėtum apsilankyti, daugiau sužinoti apie studijų programas, specialybes ir t. t.) (pažymėkite):

VALSTYBINIAI UNIVERSITETAI

Vilniaus universitetas
Vilniaus Gedimino technikos universitetas
Mykolo Romerio universitetas
Vilniaus pedagoginis universitetas
Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija
Vilniaus dailės akademija
Lietuvos muzikos ir teatro akademija
Klaipėdos universitetas

Vytauto Didžiojo universitetas
Kauno technologijos universitetas
Kauno medicinos universitetas
Lietuvos veterinarijos akademija
Lietuvos žemės ūkio akademija
Lietuvos kūno kultūros akademija
Šiaulių universitetas

NEVALSTYBINIAI UNIVERSITETAI

„ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas“, UAB
Viešoji įstaiga „Europos Humanitarinis Universitetas“
Viešoji įstaiga Vilniaus teisės verslo akademija
Viešoji įstaiga Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla

Viešoji įstaiga LCC TARPTAUTINIS UNIVERSITETAS
Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarija
Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarija

VALSTYBINĖS KOLEGIJOS

Panevėžio kolegija
Alytaus kolegija
Utenos kolegija
Vilniaus kolegija
Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija
Kauno kolegija
Kauno miškų ir aplinkos kolegija
Kauno technikos kolegija

Šiaulių kolegija
Klaipėdos kolegija
Klaipėdos verslo ir technologijų kolegija
Lietuvos jūreivystės kolegija
Marijampolės kolegija
Religijos studijų kolegija
Žemaitijos kolegija

NEVALSTYBINĖS KOLEGIJOS

V. A Graičiūno aukštoji vadybos mokykla
Viešoji įstaiga socialinių mokslų kolegija
Viešoji įstaiga Klaipėdos verslo kolegija
Viešoji įstaiga kolpingo kolegija
Šiaulių krašto vadybos, teisės ir kalbų kolegija, VšĮ
Viešoji įstaiga šiaurės Lietuvos kolegija

Viešoji įstaiga vakarų Lietuvos verslo kolegija
Viešoji įstaiga Vilniaus teisės ir verslo kolegija
Viešoji įstaiga Vilniaus verslo kolegija
Vilniaus kooperacijos kolegija, VšĮ
Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija, VšĮ
Vilniaus vadybos aukštoji mokykla, VšĮ

PROFESINĖS MOKYKLOS

Kupiškio technologijos ir verslo mokykla
Panevėžio prekybos ir paslaugų verslo mokykla
Panevėžio profesinio rengimo centras
Utenos regioninis profesinio mokymo centras

Vabalninko žemės ūkio mokykla
Biržų politechnikos mokykla
Anykščių žemės ūkio mokykla

Kita

Interesų (polinkių) testų rezultatai:

.....
.....
.....

Gebėjimų testų rezultatai:

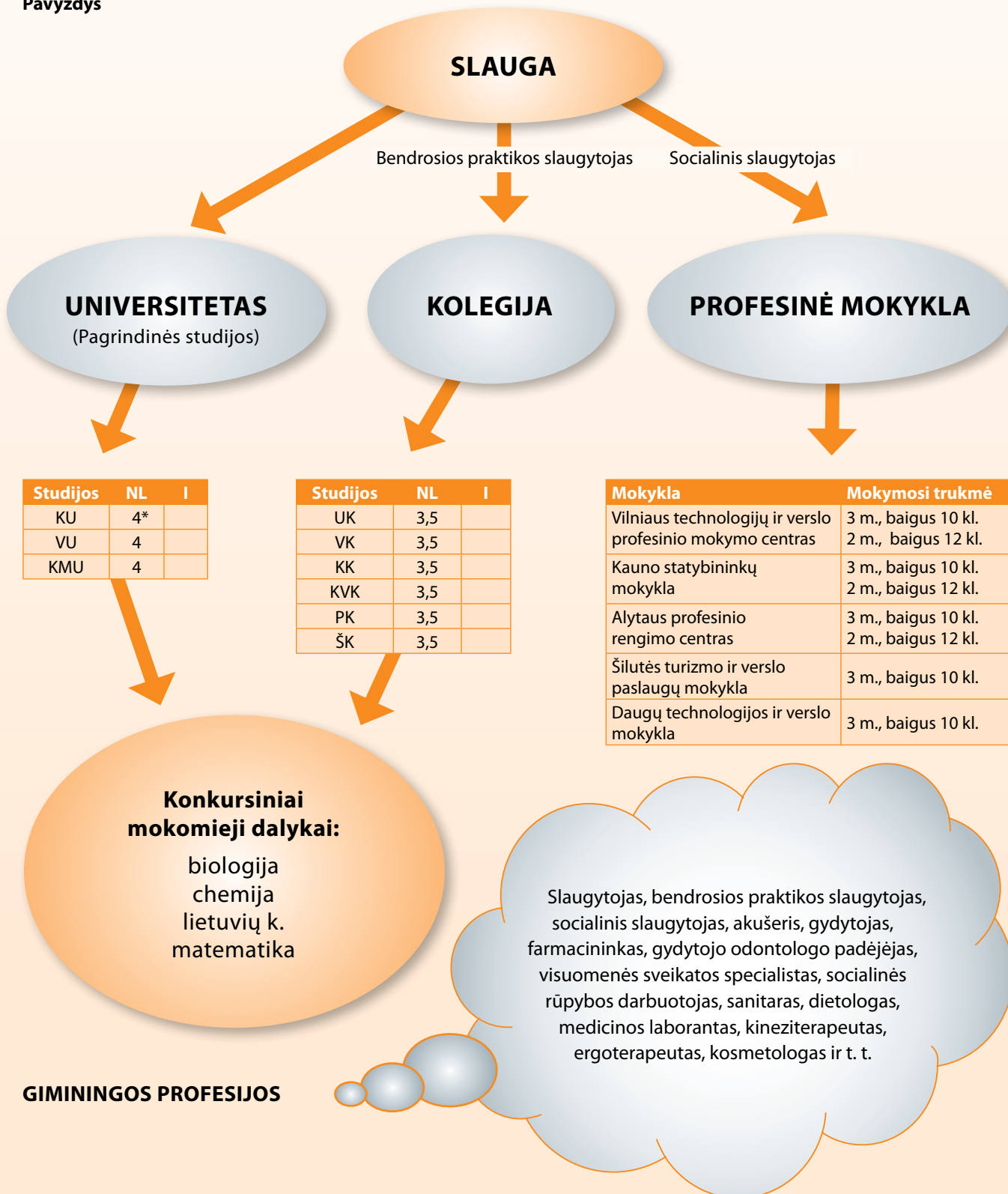
.....
.....
.....

1.5. Profesinės karjeros žemėlapis (pavyzdys)

1.3. dok.

Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos profesinės karjeros žemėlapis

Pavyzdys

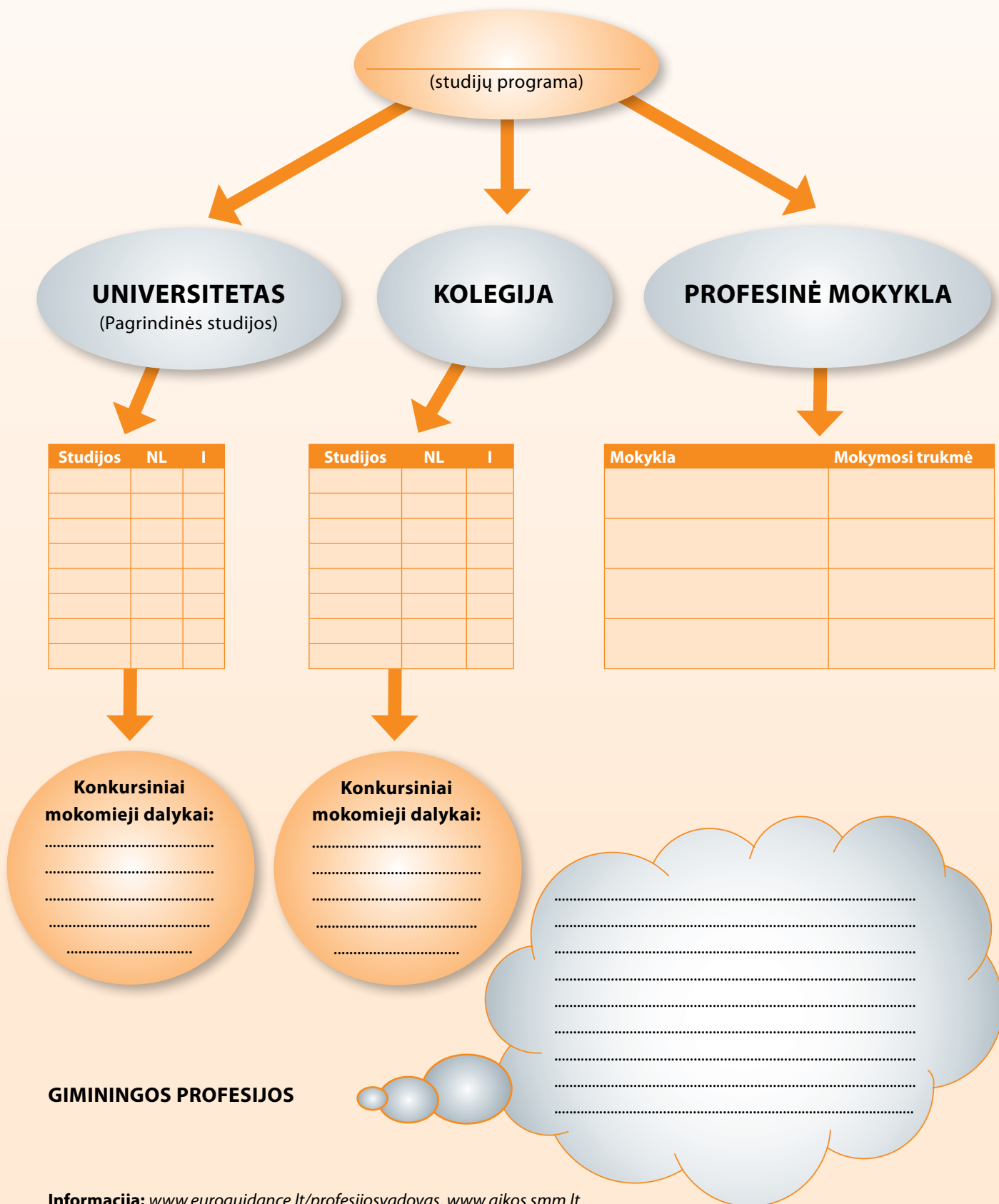
Informacija: www.euroguidance.lt/profesijosvadovas, www.aikos.smm.lt, www.studijos.lt/busimiems_studentams/balu_skaiciuokle, www.profesijupasaulis.lt

Sutrumpinimai: NL – nuolatinės studijos, I – iššęstinės studijos; * – studijų trukmė metais; KU – Klaipėdos universitetas, VU – Vilniaus universitetas, KMU – Kauno medicinos universitetas, UK – Utenos kolegija, VK – Vilniaus kolegija, KK – Kauno kolegija, KVK – Klaipėdos valstybinė kolegija, PK – Panevėžio kolegija, ŠK – Šiaulių kolegija.

1.6. Profesinės karjeros žemėlapis (šablonas)

1.4. dok.

Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos profesinės karjeros žemėlapis

Informacija: www.euroguidance.lt/profesijosvadovas, www.aikos.smm.lt
www.studijos.lt/busimiems_studentams/balu_skaiciuokle, www.profesijupasaulis.lt

1.7. Koks mano mokymosi stilius? (testas)

1.5. dok.

Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija Koks mano mokymosi stilius?

Šis testas padės jums nustatyti, koku būdu jums geriausia mokytis. Čia nėra teisingų ar neteisingų atsakymų. Jeigu jūs labiau sutinkate negu nesutinkate su teiginiu, prie teiginio numerio pažymėkite pliusą (+). Jeigu labiau nesutinkate negu sutinkate su teiginiu, rašykite minusą (-). Pažymėkite kiekvieną teiginį. Pasirinkite tik vieną atsakymą – taip (+) arba ne (-).

1. Lengviau išmokstu ką nors daryti, kai galiu stebėti, kaip tai daro kitas.
2. Mieliau klausausi žinių ar sporto naujienų pranešamų per radiją ar televiziją nei skaitau jas laikraštyje.
3. Mėgstu fizinę veiklą, tarkim, kurti vaizdo filmą arba ardyti mechanizmus, pavyzdžiui, dviratį, automobilio variklį.
4. Man patinka spręsti problemas ir kelti naujus klausimus.
5. Įsivaizduoju tai, ką skaitau.
6. Kai naudojuosi kompiuteriu, man naudingi įvairūs garso signalai, pranešantys apie atliktą komandą, klaidą ar darbo pabaigą.
7. Mėgstu ką nors gaminti, pavyzdžiui, maistą, papuošalus, suvenyrus.
8. Man patinka sudarinėti sąrašus, mokymosi grafikus ir planus.
9. Lengvai išreiškiu tai, kaip jaučiuosi, savo apranga.
10. Turėdamas laisvo laiko mėgstu klausytis muzikos.
11. Laisvalaikiu mėgstu sportuoti, eiti pasivaikščioti, dirbti sode, užsiimti kita fizine veikla.
12. Per kontrolinius darbus atidžiai perskaitau visus klausimus prieš pasirinkdamas, kurį pirma atsakinėsiu.
13. Man patinka spalvos, lengvai galiu atrinkti derančias.
14. Geriau atsimenu žmonių vardus negu jų veidus.
15. Man sunku ramiai sėdėti, nenustygstu vietoje.
16. Mokausi ir tų dalykų, kurių nemėgstu.
17. Paprastai geriau įsimenu dėstomą medžiagą, kai sėdžiu priekyje ir stebiu kalbantįjį ir matau tai, kas užrašyta lentoje.
18. Atlikdamas užduotis niūniuojau, kalbu su savimi.
19. Man svarbu, kad drabužiai, kuriuos dėviu, būtų patogūs.
20. Aš turiu tvirtą nuomonę, kas yra teisinga ir neteisinga.
21. Suprantu ir mėgstu diagramas, schemas ir lenteles.
22. Man lengva nustatyti tinkamą garso stiprumą ir suderinti stereoaparaturą.
23. Lengviau išmokstu ką nors nauja, kai pabandau pats.
24. Aš labai mėgstu savidrausmę, pavyzdžiui, laikytis dietos, reguliariai mankštintis, laikytis nustatytos ir nusistovėjusios dienotvarkės ir pan.
25. Lengviau įsimenu paryškindamas svarbiausius žodžius užrašuose, apibrėždamas juos ar pabraukdamas.
26. Aš esu labai jautrus mane supantiems garsams, mane erzina triukšmas.
27. Labiausiai patinka skaityti pasakojimus ar žiūrėti kino filmus, kuriuose daug veiksmo.
28. Aš esu linkęs santūriai, oficialiai bendrauti su žmonėmis, su kuriais mokausi ar dirbu.
29. Geriau atsimenu žmonių veidus negu jų vardus.
30. Geriau įsimenu dėstomą medžiagą, kai labai atidžiai klausausi.
31. Kai sutinku naujus žmones, paprastai prisimenu jų eisena, manieras, judesius.
32. Prieš atiduodamas kontrolinių darbų užduotis ar rašinius, atidžiai juos perskaitau.
33. Atsimenu, kaip atrodo mano skaitytų knygų puslapiai.
34. Užsienio kalbos man geriausia mokytis klausantis įrašų.
35. Aš mieliau atlieku bandymus negu apie juos skaitau.
36. Man patinka logiškai išmąstyti atsakymus.
37. Esu ramus, tvarkingas, mėgstu stebėti, bet ne kalbėti.
38. Mėgstu paplepėti su draugais.
39. Aš geriau išmokstu, kai galiu liesti daiktus.
40. Mėgstu skaityti enciklopedijas, teorines knygas, mane domina faktai ir teorijos.

REZULTATAI

Jūs surinkote po vieną tašką už kiekvieną teiginį, į kurį atsakėte „taip“, pažymėjote (+). Už kitus teiginius taškų negaunate.

Mokymosi stilius	Teiginių numeriai	Taškų skaičius
REGIMASIS – geriausiai išmokstama stebint.	1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 33, 37.	
GIRDIMASIS – geriausiai išmokstama klausantis.	2, 6, 10, 14, 18, 22, 26, 30, 34, 38.	
KINESTETINIS – geriausiai išmokstama liečiant, judant, veikiant.	3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 31, 35, 39.	
LOGINIS – geriausiai išmokstama mąstant, apibendrinant logiškai, racionaliai.	4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36, 40.	

Greičiausiai labai didelio taškų skirtumo negavote, nes mokydami daugiau ar mažiau naudojamės įvairiais mokymosi būdais. Tačiau vienas iš mokymosi būdų dažniausiai surenka daugiausiai taškų, palyginti su kitais – tai mūsų dominuojantis, pagrindinis mokymosi stilius, kuriuo dažniausiai naudojames. **Aiškiiai išreikštas mokymosi stilius būtų nuo 7 iki 10 taškų.**

Parengė psichologė Kristina Jackevičienė

1.8. Koks mano mokymosi stilius? (atsakymai)

1.6. dok.

Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija

Koks mano mokymosi stilius?

Kad išmoktum daugiau ir įsimintum viską geriau, nepraleisdamas daug laiko prie vadovėlių, tau tereikia sužinoti savo mokymosi stilių ir jį tobulinti.

Kita vertus, geriausių rezultatų moksle galima pasiekti įvairias mokymosi strategijas, paremtas tiek rega, tiek klausa, tiek kinestetika ir loginiu mąstymu.

REGIMASIS MOKYMOŠI STILIUS

Regimojo tipo žmonės geriausiai įsimeina tai, ką pamato. Toks žmogus dažniausiai rašo be klaidų, bet pamiršta vardus. Mokymasis reikalauja ramybės ir tylos. Jis turi pagalvoti kiek ilgiau, kad suprastų dėstomą temą. Šie žmonės mėgsta spalvas, domisi mada. Sapnuoja spalvotus sapnus. Supranta ir mėgsta diagramas, schemas, lenteles. Greitai išmoksta ženklų kalbą. Jie geriau išmoksta, jeigu skaito tekstus, žiūrinėja iliustracijas, piešinius, diagramas. Prisiminti jiems padeda vaizdiniai, spalvos. *Šių savybių turi turėti dailininkai, architektai, dizaineriai, modeliotojai, skulptoriai, floristai, jūrininkai, mokytojai, auklėtojai, socialiniai darbuotojai, psichologai, psichoterapeutai, inžinieriai, vadybininkai, konsultantai, kariškiai, politikai.*

Šio tipo mokiniams labiausiai nesiseka žodžiu atsakinėti į mokytojo klausimus.

Jeį tai tu, tau mokytiš padėtu šie dalykai:

Pavyzdžiui, mokantiš istorijos, nusipiešk įvykių žemėlapi, braižyk schemas. Pasirašyk mokymosi planą. Klasėje, jei tik yra gali-mybių, stenkis sėdėti priekyje, arčiau mokytojo, kad geriau galėtum jį stebėti – ką jis daro, kaip kalba. Nusirašyk, kas rašoma lentoje. Žiūrėk filmus, iliustracijas. Išsirašyk formules, taisykles, teoremas, datas, užsienio kalbos žodžius, kurių mokaisi ir prisikabinėk prie savo kambario sienų, durų, lentynų, užuolaidų – visur, kur dažniausiai „ganosi“ tavo akys. Taip pat gali pasidaryti kartotekų. Paryškink svarbiausius žodžius užrašuose, apibrėžk juos ar pabrauk. Pieštuku rašyk pastabas skaitomų knygų paraštėse.

GIRDIMASIS MOKYMOŠI STILIUS

Girdimąją atmintį turintys žmonės geriausiai įsimeina tai, ką išgirsta. Šie žmonės mėgsta skaityti balsu. Nebijo kalbėti prieš klase. Mėgsta atsakinėti į klausimus. Moka gerai paaiškinti. Prisimeina vardus. Filmuose pastebi garso efektus. Mėgsta muziką. Jiems gerai sekasi gramatika ir užsienio kalbos. Gerai supranta žodinius nurodymus. Jie mėgsta klausytis kitų pasakojimo, aiškini-mo, diskutuoti, klausytis garso įrašų. Negali ilgai tylėti. Jiems patinka vaidinti, būti scenoje. *Profesijų pavyzdžiai: kompozitorius, muzikan-tas, dirigentas, dainininkas, garso operatorius, muzikologas, choreografas, aktorius, poetas, rašytojas, kalbininkas (filologas), vertėjas, žurnalistas, oratorius, advokatas, derybininkas, reklamų kūrėjas.*

Šiems mokiniams labiausiai nesiseka, kai tenka atsakinėti raštu ir yra apribotas rašymo laikas.

Jeį tai tu, tau mokytiš padėtu šie dalykai:

Įsirašyk pamokas, jei tik mokytojas sutinka, į diktofoną, žiūrėk filmus, užmerkęs akis, garsiai kartok mokymosi medžiagą. Dalyvauk diskusijų grupelėse. Kalbėk su savimi, niūniuok, dainuok mokymdamasis. Garsiai skaityk, pasakok temas namiškiams ar draugams. Mokymdamasis namuose gali pasirinkti tau tinkamą garsinį, muzikinį foną. Stebėk, kokia muzika tau padeda spręsti uždavi-nius, kokia – kurti dialogus ar mokytiš užsienio kalbos žodžių. Per pamokas veržkis atsakinėti žodžiu.

KINESTETINIS MOKYMOŠI STILIUS

Kinestetikai geriausiai išmoksta liesdami, darydami, gamindami, lankstydami ką nors. Šie mokiniai yra geri sportininkai. Jie negali ilgai nusėdėti vietoje. Ne itin gerai ir nelabai gražiai rašo. Jiems patinka laboratoriniai darbai, praktinė veikla. Jiems patinka nuotykių romanai ir veiksmo filmai. Mokymdamiesi jie dažnai daro pertraukėles, per kurias kažką piešia ar konstruoja. Mėgsta šokti, judėti, todėl mokykloje būna neramūs, nenustygsta vienoje vietoje. Jie būtinai turi užsirašyti tai ką mokosi. Juokaujama, kad jų „at-mintis yra dešinėje rankoje“ (arba kairėje, jei jie kairiarankiai). *Kinestetiniai gebėjimai svarbūs sportininkams, šokėjams, pantomimos aktoriams, chirurgams, slaugytojams, masažuotojams, kosmetologams, kirpėjams, virėjams, inžinieriams, mechanikams, statybinin-kams, archeologams, miškininkams, botanikams, biologams, veterinarams.*

Šiems mokiniams labiausiai nesiseka rašyti rašinius ir ilgai galvoti, stengiantis atsakyti į klausimus. Geriausi pažymiai garantuoti iš testų ir apklausų su atsakymo variantais.

Jeį tai tu, tau mokytiš padėtu šie dalykai:

Mokykis po truputį. Dalyvauk laboratoriniuose darbuose. Jei tik yra galimybių, tai ką mokaisi, išbandyk praktiškai. Vaidink, žaisk mokymdamasis. Dalyvauk ekskursijose, lankyk muziejus. Mokykis drauge su draugais. Žaisk atmintį lavinančius žaidimus. Mokyda-masis kuo daugiau rašyk, braižyk. Kai yra galimybių, kartodamas mokymosi medžiagą, vaikščiook, laipiook, bėgiok, šokinėk, šok, judink rankas, kojas – taip geriau įsiminsi mokymosi medžiagą.

LOGINIS MOKYMOŠI STILIUS

Mokiniams, kurių gerai išvystytas loginis, racionalus mąstymas, patinka logiškai išmąstyti atsakymus. Jiems patinka paskaitos, dialogai, aiškinimai, teorinių žinių svarbos akcentavimas. Šiems mokiniams patinka tyrinėti, spręsti problemas, kelti naujus klausim-us. Jiems gerai sekasi atrinkti esminę informaciją apie rūpimą dalyką. Labiau mėgsta dirbti vieni. Dažnai būna rimti, atsiskyre, linke santūriai, oficialiai bendrauti su bendraklasiais. Turi tvirtą nuomonę apie tai, kas teisinga ir neteisinga. Labai mėgsta savidrausmę. *Profesijų pavyzdžiai: mokslininkas, teoretikas, filosofas, dvasininkas, kompiuterių specialistas, programuotojas, projektuotojas, matema-tikas, sociologas, teisininkas, detektyvas, ekonomistas, finansininkas, statistikas, archyvaras, bibliotekininkas, raštvedybos specialistas.*

Šiems mokiniams labiausiai nesiseka, kai tenka dirbti grupėse, dalytis atsakomybe su bendramoksliais ir greitai priimti konkre-čius sprendimus.

Jeį tai tu, tau mokytiš padėtu šie dalykai:

Mokymdamasis daugiau dėmesio skirk teoriniams klausimams. Kelk sau klausimus „kas?, kaip? ir kodėl?“, stenkis suprasti dalykų priežastis ir pasekmes. Mokymdamasis sudarinėk sąrašus, mokymosi grafikus, planus. Skirk laiko apmąstymams. Leisk sau abejoti ir klausti. leškok pats, prašyk mokytojo, papildomok medžiagos tave dominančiomis temomis. Dalyvauk forumuose, ieškok bendra-minčių, su kuriais galėtum dalytis savo mintimis, idėjomis ir atradimais. Žinias gilink neakivaizdinėse mokyklose.

Rekomenduojama literatūra:

1. Gaillienė D., Bulotaitė L., Sturlienė N. *Psichologijos pagrindai*. Vadovėlis IX–X klasėms. Vilnius, 2003.
2. Hancock J., *Lavinkite atmintį*. Būdai ir pratimai įvairiausiai informacijai įsiminti. Vilnius, 2005.
3. Leitner S., *Išmokime mokytiš*. Vilnius, 1998.

4. O'Brein Dominic., *Kaip išlaikyti egzaminus*. Vilnius, 2003.

5. Tepperwein K., *Menas mokytiš nepavargstant*. Vilnius, 1998.

6. Vaitkevičius J., V. *Laiko vadyba*. Šiauliai, 2003.

Parengė psichologė Kristina Jackevičienė

KĖDAINIŲ „ATŽALYNO“ GIMNAZIJOS PIT PATIRTIS

2. KĖDAINIŲ „ATŽALYNO“ GIMNAZIJOS PIT VEIKLOS PRISTATYMAS

Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos (iki 2010 m. kovo 1 d. – Kėdainių „Atžalyno“ vidurinė mokykla) profesinio informavimo taškas įkurtas 2007 m. rugsėjo 1 d. PIT įsikūręs mokyklos pirmajame aukšte moderniai įrengtame kabinete, kad būtų patogų jį pasiekti mokiniams su fizine negalia. Yra sukaupta metodinės spausdintos ir vaizdomedžiagos, aplankų apie šalies aukštąsias mokymo įstaigas. Įrengti trys laisvos prieigos prie interneto taškai.

PIT klientai – Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos bendruomenės nariai. Tiesioginiai naudos gavėjai – mokiniai ir mokytojai, netiesioginiai – mokinių tėvai.

PIT organizuoja susitikimus su įvairių mokymo įstaigų atstovais, su mokiniais dalyvauja mokymo įstaigų „Atvirų durų“ renginiuose (VGTU, VU, KTK, KK, Kėdainių PRC ir kt.), aukštųjų mokyklų mugėse, parodoje „Mokymasis. Studijos. Karjera“. Mokykloje svečiavosi VDU, KTU, LKA, kitų mokymo institucijų atstovai, su kai kuriais iš jų pasirašytos bendradarbiavimo sutartys.

PIT taip pat organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais. Vyko susitikimai su gydytoju, kosmetologu, vadybininku, policininku, visuomenės sveikatos specialistu, karininku.

1–4 klasių mokiniai dalyvauja Kėdainių krašto muziejaus edukacinėse programose „Rugio kelias“, „Senieji amatai ir šiandiena“, „Lino kelias“.

Organizuojamos išvykos į Kėdainių darbo biržą, Kėdainių verslo informacijos centrą, Kėdainių miesto gamyklas ir įmones, Kaune esančius žvakių ir šokolado fabrikus, Karinį jūrų pajėgų batalioną.

Mokiniams rengiami aktyvūs užsiėmimai, kuriuose mokiniai įgyja įgūdžių, reikalingų ieškant darbo ir įsidarbinant; vyksta popamokinės veiklos būrelio „Ateities karjera“ užsiėmimai; organizuojamos klasės valandėlės: „Ateitis mano rankose“, „Mokslo reikšmė ateities karjerai“, „Darbo vertybės“, „Internetas ateities karjerai“.

PIT organizuoja diskusijas, pokalbius, teikia konsultacijas. Reguliariai atnaujinamas stendas su aktualia informacija bei IT informacinė ir techninė bazė.

Dažniausia naudojami veiklos **metodai**:

- Debatai („Renkuosi prestižinę profesiją“, „Dieninė studijų forma – kokybiškiausia“).
- Vaidmenų metodas (pokalbis su darbdaviu).
- Kūrybinis darbas (pradinių klasių mokiniai piešė tėvus ir senelius darbe).
- Atvejų nagrinėjimas (gyvenimiškų istorijų susijusių su karjera nagrinėjimas).
- Žaidimai, lavinantys bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius ir pasitikėjimą savimi.

PIT veikloje taikomas švietimo srityje pirmaujančių Europos Sąjungos šalių patyrimas, naudojamos švietimo tyrimų išvados, mokslo naujovėmis. Kad būtų patenkinti įvairių gabumų ir polinkių paauglių ir jaunuolių ateities karjeros poreikiai supažindinama su užsienio šalių profesinio informavimo internetinėmis svetainėmis, studijų užsienyje galimybėmis. Skaitomos paskaitos mokinių tėvams profesinio informavimo temomis.

PIT veikloje atgaivintos „Šešėlių dienos“ – kai mokiniai vieną dieną tampa pasirinktos profesijos žmogaus „šešėliu“ ir stebi jo veiklą, kurią po to aprašo ir pristato kitiems mokiniams. Rengiamos ir fotografijos darbų parodos apie profesijas. Taip pat planuojama kartu su mokiniais kurti filmus apie įvairias profesijas, organizuoti mokinių konferencijas, seminarus profesinio informavimo temomis bei įgyvendinti projektą „Drąsinkime ateitį“.

Šiame leidinyje pristatant Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos veiklą orientuojamasi į aktyvius metodus. Pirmiausia pateikiamas 2007–2009 metų strateginis veiklos planas, kuriame atspindima, kaip keliami veiklos tikslai sąsajoje su SSGG analize, kokie uždaviniai numatomi siekiant išsikeltų tikslų, kokios priemonės naudojamos uždaviniams pasiekti. (2.1. dok.) Prie strateginio plano pridėdama PIT veiklos gimnazijoje schema (2.1. pav.) ir profesinio informavimo mokykloje schema (2.2. pav.). Pateikiami pavyzdžiai padės įsivertinti savo situaciją ir numatyti veiksnius, turinčius įtakos PIT veiklai.

Pateikiama pavyzdinė karjeros planavimo dalyko XI–XII klasėms programa (2.2. dok.), kurioje išdėstoma, kaip galima siekti ugdymo karjerai tikslų, remiantis konkrečiomis priemonėmis, prieinamomis Lietuvos konsultantams.

Pateikiamuose „Šešėlių dienu“ projektui naudojamų metodologinio pagrindimo (per analizę, tikslus, uždavinius, veiklos planą) ir įgyvendinimui reikalingų priemonių (mokiniam pateikiamo projekto įgyvendinimo pildymo lapas) rasite esminius aspektus, į kuriuos reikia atsižvelgti planuojant, organizuojant ir įgyvendinant panašaus pobūdžio veiklas. (2.3. dok.)

2.1. Profesinio informavimo taško veiklos strateginis planas 2007–2009 m.

2.1. dok.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Kėdainių „Atžalyno“ vidurinės mokyklos profesinio informavimo taško strateginis planas remiasi Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų ir Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos bendrųjų programų nuostatomis, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo įstatymu, Profesinio orientavimo strategija, patvirtinta Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2003 m. lapkričio 19d. įsakymu Nr. ISAK – 1635/A1-180 bei Profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugų teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. balandžio 29d. įsakymu Nr. ISAK-739/A1-116, mokyklos strateginiu planu 2006–2009 metams.

Remiantis strateginiu planu, rengiamos metinės PIT veiklos programos.

II. PIT PRISTATYMAS

Profesinio informavimo taškas įkurtas 2007 m. rugsėjo 1 d.

PIT įsikūręs mokyklos pirmajame aukšte moderniai įrengtame kabinete, kad būtų patogų jį pasiekti mokiniams su fizine negalia. Sukaupta metodinės spausdintos ir vaizdo medžiagos, aplankų apie šalies aukštąsias mokymo įstaigas. Įrengti trys laisvos prieigos prie interneto taškai.

PIT klientai – Kėdainių „Atžalyno“ vidurinės mokyklos bendruomenės nariai. Tiesioginiai naudos gavėjai – mokiniai ir mokytojai, netiesioginiai – mokinių tėvai.

III. SITUACIJOS ANALIZĖ

Šiandieninis pasaulis reikalauja lankstumo ir prisitaikymo. Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos bendrosios programos nurodo, kad „Mokykla turi atskleisti sudėtingo ir sparčiai kintančio darbo ir profesijų pasaulio bei šiuolaikinių visuomenės gyvenimo sąlygų asmeniui keliamus išsilavinimo ir profesinio pasirengimo reikalavimus, parodyti nuolatinę šių reikalavimų kaitą“.

Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatos nusako valstybės ilgalaikės raidos strategiją, apibrėžia švietimo kiekybinius ir kokybinius siekius. Švietimas turi padėti asmeniui suvokti šiuolaikinį pasaulį, įgyti kultūrinę ir socialinę kompetenciją ir būti savarankišku, veikliu, atsakingu žmogumi, norinčiu ir gebančiu nuolat mokytis bei kurti savo bendruomenės gyvenimą.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas iškelia švietimo tikslus, apibrėžia švietimo sistemos principus, švietimo sistemos sandaros, švietimo veiklos, švietimo santykių pagrindus, valstybės įsipareigojimus švietimui srityje. Mokyklos atveriamos darbo rinkai, diegiama profesinio informavimo ir konsultavimo sistema.

Darbo rinkoje vykstantys procesai – ūkio restruktūrizavimas, privataus sektoriaus augimas, rinkos santykių plėtra – daro įtaką gyventojų švietimo poreikiams, išsilavinimo lygiui, specialybių paklausai, galimybėms įgyti išsilavinimą. Turintis specialybę žmogus greičiau randa darbą. Nedarbo lygis rajone per paskutinius metus turi tendenciją mažėti.

Profesinio orientavimo strategijos tiksluose numatyta teikti kokybiškas profesinio orientavimo paslaugas visiems gyventojams, atsižvelgiant į jų amžių, gyvenamąją vietą bei socialinę padėtį, pagal individualius ir visuomenės poreikius, ugdyti žmonių socialinį aktyvumą ir atsakomybę už savo profesinę veiklą, siekiant išvengti nedarbo. Atsižvelgiant į šiuos tikslus ir kitus valstybinius dokumentus mokykloje įsteigtas profesinio informavimo taškas.

SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS

- Gera techninė bazė.
- Mokyklos administracijos palaikymas diegiant naujoves.
- Kvalifikuotas mokyklos specialistų komandinis darbas, leidžiantis efektyviai, tikslingai ir profesionaliai teikti profesinio informavimo paslaugą.
- Aukšta klasių auklėtojų motyvacija suteikti auklėtiniams ne tik akademinį žinių, bet ir socialinių bei karjeros planavimo įgūdžių.
- Labai aukšta mokyklos mokinių mokymosi motyvacija, dideli ateities karjeros planai.
- Tėvai gerai vertina mokyklos ugdymo kokybę.

GALIMYBĖS

- Kurti ir įgyvendinti projektus, ieškoti projektų finansavimo šaltinių.
- Stiprinti klasių auklėtojų veiklą profesinio informavimo srityje.
- Pilnai išnaudoti ugdymo plano galimybes organizuojant integruotas pamokas.
- Mokyklos mokytojams kelti kvalifikaciją profesinio konsultavimo srityje.
- Bendradarbiauti su rajono ir respublikos PIT, mokslo įstaigomis ir kitais socialiniais partneriais
- Ieškoti socialinių partnerių užsienyje.

SILPNYBĖS

- Nėra metodikos karjeros planavimo srityje.
- Mokinių profesinis informavimas vyksta individualiai ir dažniausiai nukreiptas į specialybės pasirinkimą šalies aukštosiose mokyklose.
- Patirties šioje darbo srityje stoka.

GRĖSMĖS

- Dėl nuolat besikeičiančios šalies ekonominės situacijos, neprognozuojamas specialistų poreikis Lietuvos darbo rinkoje keleriems metams.
- Nekonkretūs darbo rezultatai
- Materialinių gėrybių akcentavimas visuomeninių vertybių sistemoje.

IV. PIT PLĖTROS STRATEGIJA

Vizija

Naujausiomis informacinėmis technologijomis aprūpintas profesinio informavimo taškas, teikiantis kvalifikuotas profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugas.

Misija

Efektyvus žinių apie profesijų turinį, ypatumus ir reikalavimus, profesijos įsigijimo, kvalifikacijos kėlimo ir įsidarbinimo galimybes teikimas Kėdainių „Atžalyno“ vidurinės mokyklos bendruomenės nariams.

Strateginiai tikslai

1. Rinkti ir tvarkyti mokyklos bendruomenės narių poreikius atitinkančią informaciją, prieinamai ją teikti kiekvienam asmeniui ar asmenų grupei, sudarant sąlygas priimti racionalius profesijos rinkimosi ir karjeros planavimo sprendimus.
2. Ugdyti mokinių sugebėjimą derinti saviraiškos bei individualius asmens tobulėjimo poreikius su darbo rinkos reikalavimais.
3. Skatinti mokytojus ugdyti mokinių sugebėjimą prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi bei tolesnių studijų kokybę.
4. Ieškoti socialinių partnerių rajone, šalyje ir užsienyje.

V. VEIKSMŲ PLANAS

1. TIKSLAS: rinkti ir tvarkyti mokyklos bendruomenės narių poreikius atitinkančią informaciją, prieinamai ją teikti kiekvienam asmeniui ar asmenų grupei, sudarant sąlygas priimti racionalius profesijos rinkimosi ir karjeros planavimo sprendimus.

UŽDAVINIAI	VEIKSMŲ PRIEMONĖS	LAIKAS	ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI	MATERIALINIAI IŠTEKLIAI
1. Kaupti informaciją apie profesinį rengimą, švietimą, profesijų ypatumus.	Informacijos, literatūros kaupimas įvairiais pavidalais.	Nuolat	PIT darbuotojas, psichologas.	Literatūrai įsigyti 500,00 Lt
2. Padėti mokiniams rasti reikalingą informaciją apie profesinį rengimą.	1. Nurodyti informacijos šaltinius stende, skrajutėse, lankstinukuose. 2. Teikti pagalbą mokiniams ieškantiems informacijos internetu.	Nuolat	PIT darbuotojas.	Lankstinukams, skrajutėms gaminti 400,00 Lt
3. Tėvų švietimas profesijos pasirinkimo klausimais.	1. Paskaitos tėvų susirinkimų metu. 2. Individualūs pokalbiai. 3. Informacijos šaltinių pateikimas.	Pagal poreikį	PIT darbuotojas, psichologas, direktoriaus pavaduotoja, klasių auklėtojai.	Lankstinukams gaminti 400,00 Lt

2. TIKSLAS: ugdyti mokinių sugebėjimą derinti saviraiškos bei individualius asmens tobulėjimo poreikius su darbo rinkos reikalavimais.

UŽDAVINIAI	VEIKSMŲ PRIEMONĖS	LAIKAS	ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI	MATERIALINIAI IŠTEKLIAI
1. Konsultuoti mokinius išsiaiškinant jų poreikius, gebėjimus ir galimybes.	1. Organizuoti klasės valandėles.	Pagal metų veiklos programą	PIT darbuotojas, psichologas.	Apmokėjimas lektoriams 1000,00Lt
	2. Teikti individualias ir grupines konsultacijas.	Pagal poreikį		
2. Kaupti informaciją apie įsidarbinimo galimybes.	Informacijos šaltinių suteikimas.	Nuolat	PIT darbuotojas, psichologas	–
3. Konsultuoti tėvus, padedant suprasti vaikų poreikių tenkinimo, gebėjimų panaudojimo bei galimybių svarbą.	Individualūs pokalbiai.	Pagal poreikį	PIT darbuotojas, psichologas, direktoriaus pavaduotoja, klasių auklėtojai	Apmokėjimas lektoriams 500,00 Lt

3. TIKSLAS: skatinti mokytojus ugdyti mokinių sugebėjimą prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi ir tolesnių studijų kokybę.

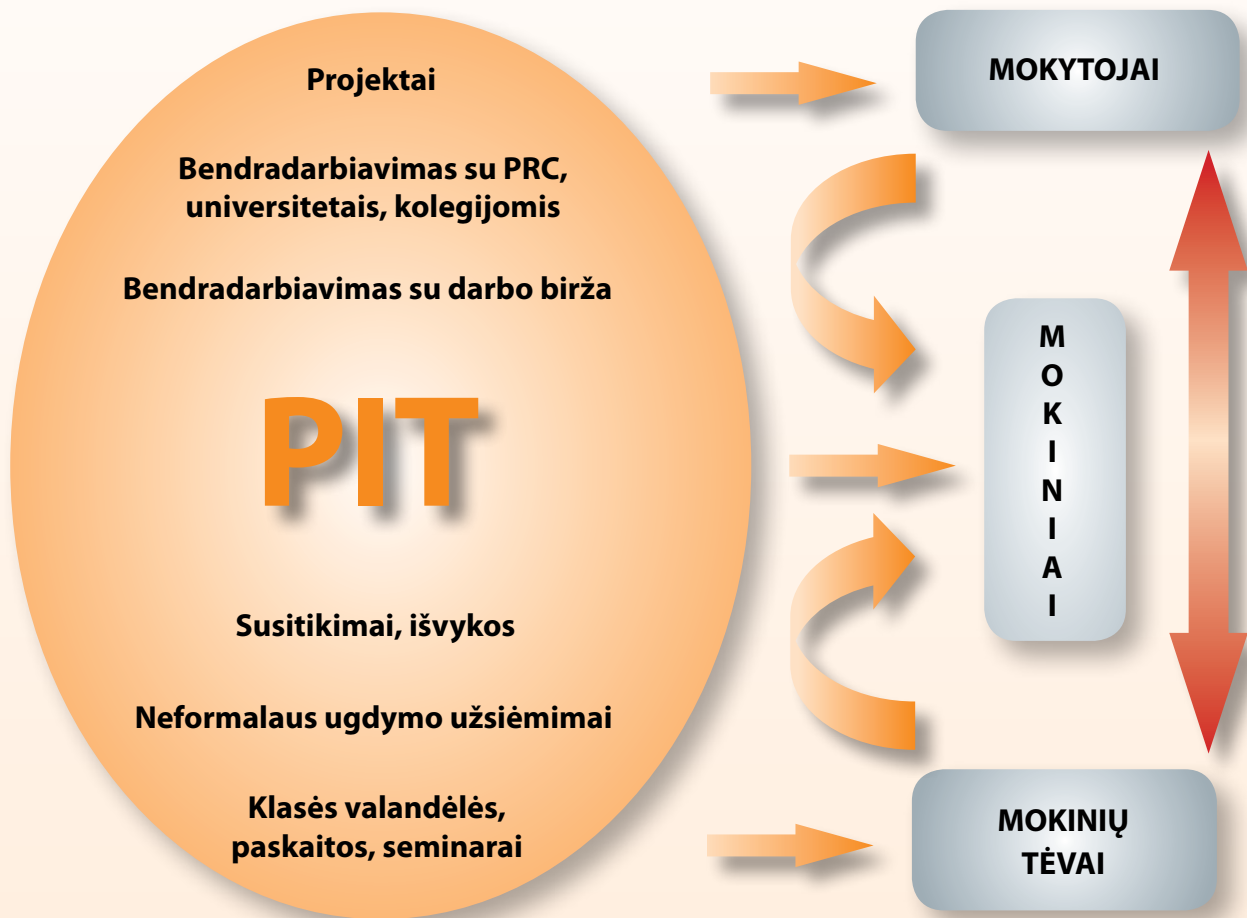
UŽDAVINIAI	VEIKSMŲ PRIEMONĖS	LAIKAS	ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI	MATERIALINIAI IŠTEKLIAI
Kelti pedagogų kvalifikaciją profesinio informavimo ir mokinių atsakomybės ugdymo klausimais.	Organizuoti seminarus	Kasmet	Direktoriaus pavaduotoja.	Seminarų apmokėjimas 800,00 Lt
Skatinti mokytojus būti aktyviais mokinių pagalbininkais, padedančiais projektuoti ateities karjerą.	Individualios mokytojų konsultacijos mokinių ir jų tėvų profesinio informavimo klausimais	Pagal poreikį	PIT darbuotojas, psichologas.	–

4. TIKSLAS: ieškoti socialinių partnerių rajone, respublikoje ir užsienyje.

UŽDAVINIAI	VEIKSMŲ PRIEMONĖS	LAIKAS (metai)	ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI	MATERIALINIAI IŠTEKLIAI
1. Surasti socialinių partnerių Kėdainių rajone, sudaryti su jais bendradarbiavimo sutartis ir plėtoti bendradarbiavimą.	1. Susitikimai su Kėdainių rajono profesinio rengimo įstaigų, kitų mokyklų PIT, verslo atstovais.	2007	PIT darbuotojas, psichologas, direktorius	Išvykų išlaidoms pas socialinius partnerius apmokėti 200,00 Lt
	2. Bendradarbiavimo sutarčių pasirašymas.			
	3. Kartu su socialiniais partneriais vykdyti projektus.	2007–2009		
2. Surasti socialinių partnerių Lietuvoje, sudaryti su jais bendradarbiavimo sutartis ir plėtoti bendradarbiavimą.	1. Susitikimai su šalies profesinio rengimo įstaigų, PIT, verslo atstovais.	2008	PIT darbuotojas, psichologas, direktoriaus pavaduotoja, direktorius.	Išvykų išlaidoms pas socialinius partnerius apmokėti 600,00 Lt
	2. Bendradarbiavimo sutarčių pasirašymas.	2008–2009		
	3. Bendrų projektų vykdymas.			
3. Surasti socialinių partnerių užsienyje, sudaryti su jais bendradarbiavimo sutartis ir plėtoti bendradarbiavimą.	Dalyvavimas tarptautiniuose projektuose.	2008–2009	PIT darbuotojas, psichologas, direktoriaus pavaduotoja, direktorius.	–

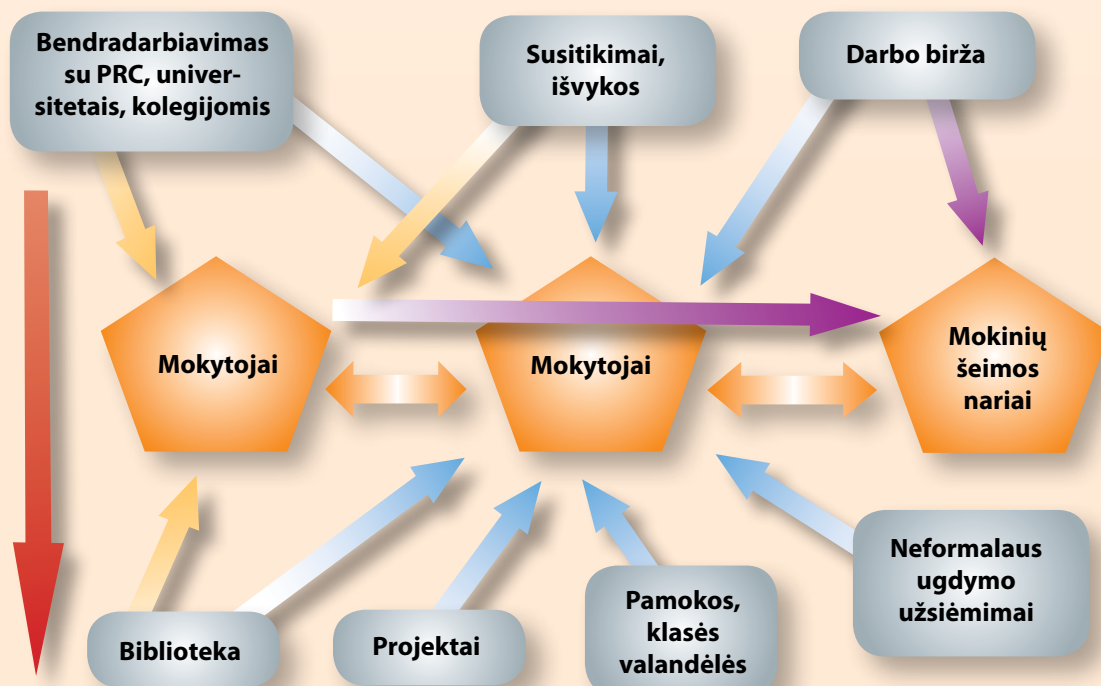
2.2. PIT veiklos schema mokykloje

2.1. pav.

2.3. Profesinio informavimo mokykloje schema

2.2. pav.

2.4. „Karjeros planavimas“ (programa XI–XII klasėms)

2.2. dok.

ĮVADAS

11–12 klasėse „Karjeros planavimo“ dalykas yra pasirenkamasis. „Karjeros planavimo“ programos paskirtis – sudaryti mokiniams sąlygas geriau pažinti save, daugiau sužinoti apie karjeros planavimo principus ir studijų programas.

1. TIKSLAI

Padėti mokiniams pasirinkti darbinę veiklą ateityje pagal savo polinkius ir gebėjimus, mokyti priimti gerai apmąstytus sprendimus ir formuoti suvokimą apie pasirengimą karjerai, kaip viso gyvenimo nenutrūkstantį procesą.

2. VALANDŲ SKAIČIUS

- 2.1. 62 valandos skirtos teorijai ir praktinei veiklai.
- 2.2. 4 valandos skirtos atsiskaitymams.
- 2.3. 4 valandos skirtos rezervinėms pamokoms.

3. INTEGRACIJA

Lietuvių kalba – mokiniai mokysis rašyti prašymą priimti į darbą, gyvenimo aprašymą, motyvacinį laišką valstybine (lietuvių) kalba, lavins komunikacinius įgūdžius.

Geografija – mokysis nustatyti darbo rinkos ypatumus rajone, apskrityje ir šalyje.

Matematika – laiko apskaičiavimas, testų rezultatų skaičiavimas.

Etika – mokiniai nagrinės bendražmogiškas vertybes.

Informacinės technologijos – pamokų metu bus naudojami kompiuteriai, multimedia.

4. TEMOS

EIL. NR.	TEMOS	VAL. SK.	LITERATŪROS ŠALTINIAI
	Profesinė karjera	10	
1.	Pagrindinės sąvokos	1	Laužackas R., <i>Profesinio rengimo terminų aiškinamasis žodynas</i> . Kučinskienė R., <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 15–23.
2.	Darbo pasaulio kaita	1	<i>Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga</i> , p.14 Kučinskienė R., <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 24–30. Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt. <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p 9–18.
3.	Profesinės karjeros tipai ir planavimo etapai	1	<i>Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga</i> , p.16–18. Kučinskienė R., <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 31–40. Petkevičiūtė N., <i>Karjeros valdymas</i> , p. 128–159.
4.	Profesijos rinkimąsi įtakojantys veiksniai	1	<i>Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga</i> , p. 19. Kučinskienė R., <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 141–143.
5.	Lietuvos profesinio rengimo sistema.	1	<i>Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga</i> , p. 36. Kučinskienė R., <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 169–174.
6.	IKT planuojant karjerą	1	<i>Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga</i> , p. 56–67.
7.	Karjeros informacija	1	Armalienė D., Krikščiūnaitė R., <i>Siek, planuok, veik</i> , p. 34–35. Supažindinimas su PIT informacine baze.
8.	Karjeros planavimas ir vystymas	1	<i>Profesinio konsultavimo metodai ir technikos I</i> , p. 105–115. <i>Profesinio konsultavimo metodai ir technikos II</i> , p. 95–101.
9.	Rezervinė pamoka	1	
10.	Pamoka atsiskaitymui	1	Refleksijos „Ką sužinojau?“ rašymas

EIL. NR.	TEMOS	VAL. SK.	LITERATŪROS ŠALTINIAI
	Savęs pažinimas	26	
11.	Aš esu unikalus	2	Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt. <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 20–22. Miniotienė N., <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 13–21.
12.	Kai man bus trisdešimt	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 30–31.
13.	Gyvenimo laikrodis	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 33–35.
14.	Kaip tvarkyti laiką?	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 42–43. <i>Priedas Nr. 1.</i>
15.	Mano interesai	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 36–37. Armalienė D., Krikščiūnaitė R., <i>Siek, planuok, veik</i> , p. 21–25. <i>Profesinio konsultavimo metodai ir technikos I.</i> p. 23–36.
16.	Igūdžiai	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 38–39.
17.	Filmų apie profesijas žiūrėjimas ir aptarimas (reikalingos žinios ir igūdžiai)	1	http://www.karjerosmokykla.europass.lt/karjera
18.	Ko aš noriu?	1	Armalienė D., Krikščiūnaitė R., <i>Siek, planuok, veik</i> , p. 16–17.
19.	Gabumai ir gebėjimai	1	Armalienė D., Krikščiūnaitė R., <i>Siek, planuok, veik</i> , p. 25–27. Miniotienė N., <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 24. Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt. <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 25–27. <i>Aš renkuosi profesiją</i> , p. 30–31, 36.
20.	Poreikių svarba	1	Kučinskienė R., <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 83–86.
21.	Vertybės	1	<i>Profesinio konsultavimo metodai ir technikos I.</i> p. 82–93. Miniotienė N., <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 21–24.
22.	Darbo vertybės	2	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 40–41. Kučinskienė R. <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 86–89. Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt. <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 27–28.
23.	Filmų apie profesijas žiūrėjimas ir aptarimas (darbo vertybės)	1	http://www.karjerosmokykla.europass.lt/karjera
24.	Kuo esu stiprus?	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 45–47. Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt. <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , 6 testas, p. 89–90. <i>Profesinio konsultavimo metodai ir technikos II</i> , p. 4–18.
25.	Autobiografija ir savęs charakterizavimas	1	<i>Profesinio konsultavimo metodai ir technikos II</i> , p. 19–31.
26.	Lyčių stereotipai	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 44–45.
27.	Aš ir profesija	1	Kučinskienė R., <i>Ugdymo karjerai metodologija</i> , p. 66–80.
28.	Filmų apie profesijas žiūrėjimas ir aptarimas (profesinė aplinka)	1	http://www.karjerosmokykla.europass.lt/karjera
29.	Temperamentas ir profesija	1	Armalienė D., Krikščiūnaitė, R. <i>Siek, planuok, veik</i> , p. 28–31.
30.	Filmų apie profesijas žiūrėjimas ir aptarimas (temperamentas darbe)	1	http://www.karjerosmokykla.europass.lt/karjera
31.	Savęs pažinimo testai	1	http://www.euroguidance.lt/jaunimui.htm (testai) http://www.profesijupasaulis.lt (Klausimynai) http://www.ldrmt.lt/Paslaugos/Viesosios_paslaugos (profesinio kryptingumo testai) http://www.psichologai.lt/ (Iv. testai)
32.	Po mokyklos baigimo	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 54–55. Miniotienė N. <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 36–39.
33.	Rezervinė pamoka	1	
34.	Pamoka atsiskaitymui	1	Refleksijos rašymas „Aš pažįstu save“
35.	Pasiruošimas studijoms	9	
	Bendrojo priėmimo taisyklės	2	www.lamabpo.lt Stojimo į aukštąsias mokyklas prašymo pildymas.
36.	Studijų programos	1	www.lamabpo.lt
37.	Aukštųjų mokyklų studijų programos (universitetai)	1	„Ekskursija“ po universitetų interneto svetaines
38.	Aukštųjų mokyklų studijų programos (kolegijos)	1	„Ekskursija“ po kolegijų interneto svetaines
39.	Universitetų prisistatymai	2	DVD peržiūra ir aptarimas
40.	Kolegijų pristatymai	2	DVD peržiūra ir aptarimas

EIL. NR.	TEMOS	VAL. SK.	LITERATŪROS ŠALTINIAI
	Karjera ir darbinės veiklos nagrinėjimas	11	
41.	Profesijų grupavimas	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 55–57. Miniotienė N. <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> .
42.	Profesijos pasirinkimo modelis	1	<i>Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga</i> , p. 32–35. Miniotienė N., <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 39–41. Miniotienė N., <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 49–55.
43.	Profesiograma	1	<i>Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga</i> , p. 40. Armalienė D., Krikščiūnaitė R., <i>Siek, planuok, veik</i> , p. 7–8.
44.	Teigiamos darbinės charakteristikos	2	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 60–62.
45.	Darbas kitiems ir sau	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 62–64.
46.	Darbuotojo patirtis	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 64–66.
47.	Mokymasis iš kitų	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 67–68.
48.	Darbas komandoje	1	Raižienė S., Endriulaitienė A., <i>Organizacinė psichologija</i> Suslova O. ir kt., <i>Visavertė partnerystė</i> , p. 25–26.
49.	Rezervinė pamoka	1	
50.	Pamoka atsiskaitymui	1	Refleksijos rašymas „Mano profesija“
	Karjeros planavimas	14	
51.	Sprendimų priėmimas	1	Perry N., Vanzandit Z. <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 73–74 psl.
52.	Karjeros sprendimų priėmimo modelis	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 74–77.
53.	Profesinis pasirengimas	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 80–81.
54.	Asmeninių sugebėjimų ribos	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 81–82.
55.	Ko ieško darbdavys	1	Augienė D., Gumuliauskienė A. ir kt. <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 54–63.
56.	Igūdžiai reikalingi įsidarbinant (CV)	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 83–90. Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt., <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 34–49.
57.	Igūdžiai reikalingi įsidarbinant (motyvacinis laiškas, prašymas)	1	Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt., <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 50–53.
58.	Igūdžiai reikalingi įsidarbinant (interviu)	1	Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt., <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 63–76.
59.	Igūdžiai reikalingi įsidarbinant (praktinis užsiėmimas – interviu)	1	Mokytojas atlieka darbdavio vaidmenį Chmiel. N., <i>Darbo ir organizacinė psichologija</i> , p. 89–93 p. Keenan K., <i>Kaip pasirinkti darbuotojus</i> .
60.	Kaip patekti į darbo rinką (I)	1	Perry N., Vanzandit Z., <i>Žvilgsnis į ateitį</i> , p. 92–93. Augienė D., Gumuliauskienė A., ir kt., <i>Karjera šiandien ir rytoj</i> , p. 28–33. Miniotienė N., <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 43.
61.	Kaip patekti į darbo rinką (II)	1	www.darbobirza.lt http://www.profesijupasaulis.lt/ www.darborinka.lt
62.	Sprendimų priėmimas	1	Miniotienė N., <i>Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią</i> , p. 44–46.
63.	Rezervinė pamoka	1	
64.	Pamoka atsiskaitymui	1	Refleksijos rašymas „Ką man davė „karjeros planavimo“ pamokos?“

5. MOKYMO IR VAIZDINĖS PRIEMONĖS

1. Armalienė D., Krikščiūnaitė R. *Siek, planuok, veik*. Švietimo mainų paramos fondas, 2008.
2. *Aš renkuosi profesiją*, Švietimo mainų paramos fondas.
3. Augienė D., Gumuliauskienė A. ir kt. *Karjera šiandien ir rytoj*. Šiauliai, 2002.
4. Chmiel. N. *Darbo ir organizacinė psichologija. Poligrafija ir informatika*, Kaunas, 2005.
5. Keenan K. *Kaip pasirinkti darbuotojus. Poligrafija ir informatika*, Kaunas, 1998.
6. Kučinskienė R. *Ugdymo karjerai metodologija*. KU leidykla, Klaipėda, 2003.
7. Laužackas R. *Profesinio rengimo terminų aiškinamasis žodynas*, Kaunas, 2005.
8. Miniotienė N. *Karjeros vadovas arba kaip atrasti savo kelią*. Pratybų sąsiuvinis 10–12 kl., 2008.
9. Perry N., Vanzandit Z. *Žvilgsnis į ateitį*. Atviros Lietuvos fondas. Kaunas, 1998.
10. Petkevičiūtė N. *Karjeros valdymas*. VDU leidykla, Kaunas, 2006.
11. *Profesijos patarėjų mokymo metodinė medžiaga*, Vilnius, 2008.
12. *Profesinio konsultavimo metodai ir technikos I*. Švietimo mainų paramos fondas, 2008.
13. *Profesinio konsultavimo metodai ir technikos II*. Švietimo mainų paramos fondas, 2009.
14. Raižienė S., Endriulaitienė A. *Organizacinė psichologija: komandų formavimo principai*. VDU, 200.

6. MOKINIŲ ŽINIŲ VERTINIMAS

Daug dėmesio skiriama formuojamajam vertinimui, mokytojas stebi mokinių mokymąsi ir jiems laiku teikia konkrečią individualizuotą grįžtamąją informaciją apie mokymosi pažangą ir pasiekimus, mokiniai mokomi įvertinti save ir, atsižvelgiant į pasiektus rezultatus, išskirti sau tolesnius mokymosi tikslus.

Vertinamos mokinio žinios ir supratimas, praktiniai įgūdžiai, sugebėjimas priimti sprendimus, kritinis mąstymas ir komunikavimas. Apie atsiskaitymo formą mokiniai informuojami skyriaus pradžioje. Mokinių žinios vertinamos pažymiu.

Mokinių žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų vertinimo rodikliai

PASIEKIMŲ SRITYS	PASIEKIMŲ LYGIAI		
	Patenkinamai	Pagrindinis	Aukštesnysis
Žinios ir supratimas	Žino ir supranta pagrindines sąvokas ir terminus, kai kurios žinios fragmentiškos, netikslios. Turi bendrą supratimą apie karjerą.	Skiria, lygina ir tinkamai vartoja nagrinėjamas sąvokas ir terminus. Įgytas esmines žinias sieja su savo ateities karjera.	Skiria, lygina, interpretuoja ir tinkamai vartoja nagrinėjamas sąvokas ir terminus. Geba savarankiškai įgyti papildomų, jo mokymuisi reikalingų žinių. Įgytas esmines žinias pritaiko planuodamas savo ateities karjerą.
Praktiniai / aktyvus veikimo	Diskutuoja įvairiais karjeros planavimo klausimais, ne visuomet randa argumentų savo nuomonei pagrįsti. Geba naudotis bent keliais mokytojo nurodytais informacijos šaltiniais. Padeda realizuoti kitų inicijuotus praktinės veiklos projektus.	Savarankiškai taiko įgytas žinias, ugdo gebėjimus. Diskutuoja įvairiais ateities karjeros klausimais, argumentuoja savo nuomonę. Geba naudotis įvairiais mokytojo nurodytais informacijos šaltiniais. Savarankiškai atlieka užduotis, daro išvadas, kurios ne visuomet yra tikslios ir išsamios. Gautus rezultatus įvairiomis formomis pateikia kitiems.	Savarankiškai analizuoja, vertina įgytas žinias, taiko jas naujose situacijose. Diskutuoja įvairiais ateities karjeros klausimais, argumentuoja savo nuomonę. Geba naudotis įvairiais pačių surastais informacijos šaltiniais. Kelia hipotezes ir savarankiškai atlieka užduotis, daro teisingas išvadas ir prognozes, gautus rezultatus įvairiomis formomis pateikia kitiems.
Sprendimų priėmimo	Mokytojo ar draugų padedami iškelia ateities karjeros planavimo problemas, įvardija kelis problemų sprendimų būdus, mokytojo ar draugų padedami parenka vieną problemos sprendimo būdą ir bando išspręsti.	Identifikuoja ateities karjeros pasirinkimo problemas, įvardija kelis problemos sprendimų būdus, kartais klysta parinkdami problemos sprendimo būdą, savarankiškai sprendžia nesudėtingas problemas.	Savarankiškai identifikuoja ateities karjeros pasirinkimo problemas, gerai išmano problemų sprendimų būdus, parenka geriausią problemos sprendimo alternatyvą ir savarankiškai ją sprendžia.
Kritinio mąstymo	Geba nagrinėti problemas, idėjas remiantis keliais požiūriais. Geba nustatyti informacijos šaltinio patikimumą, bando nustatyti nesudėtingų apibrėžimų tikslumą, pažiūrų ir elementarių sprendimų objektyvumą.	Mokytojo arba draugų padedami analizuoja ir vertina darbo rinkos situaciją. Geba nagrinėti paprasčiausias darbo rinkos problemas, idėjas remdamiesi keliais požiūriais. Geba nustatyti informacijos šaltinio patikimumą, apibrėžimo tikslumą, vertinti pažiūrų ir sprendimų objektyvumą.	Geba įvairiapusiškai analizuoti ir įvertinti darbo rinkos situaciją; ieškoti naujų problemų sprendimo būdų, remtis įrodymais, kurie pagrįsti teiginiais, atmetant nepagrįstą nuomonę.
Komunikavimo	Taisyklingai, tačiau ne visada tiksliai vartoja (taria, rašo) sąvokas ir terminus. Mokytojo arba draugų padedami analizuoja, interpretuoja elementarią žodinę ir nežodinę (nuotraukos, schemos, lentelės, grafikai ir kt.) informaciją. Mokytojo arba draugų padedami parengia nesudėtingus karjeros planavimo pranešimus atsižvelgiant į adresatą, vartoja įvairias žodinės ir nežodinės raiškos formas.	Geba aiškiai dėstyti mintis žodžiu ir raštu. Tiksliai ir taisyklingai vartoja (taria, rašo) sąvokas ir terminus. Savarankiškai analizuoja, interpretuoja, vertina nesudėtingą žodinę ir nežodinę (nuotraukos, schemos, lentelės, grafikai ir kt.) informaciją. Savarankiškai modeliuoja karjeros planavimo pranešimus atsižvelgiant į adresatą, komunikavimo intencijas, tinkamai vartoja įvairias žodinės ir nežodinės raiškos formas.	Tiksliai ir taisyklingai vartoja (taria, rašo) sąvokas, terminus. Savarankiškai analizuoja, interpretuoja, vertina žodinę ir nežodinę (nuotraukos, schemos, lentelės, grafikai ir kt.) informaciją. Kūrybingai planuoja, modeliuoja karjeros planavimo pranešimus atsižvelgiant į adresatą, komunikavimo intencijas, tinkamai vartojant įvairias žodinės ir nežodinės raiškos formas.

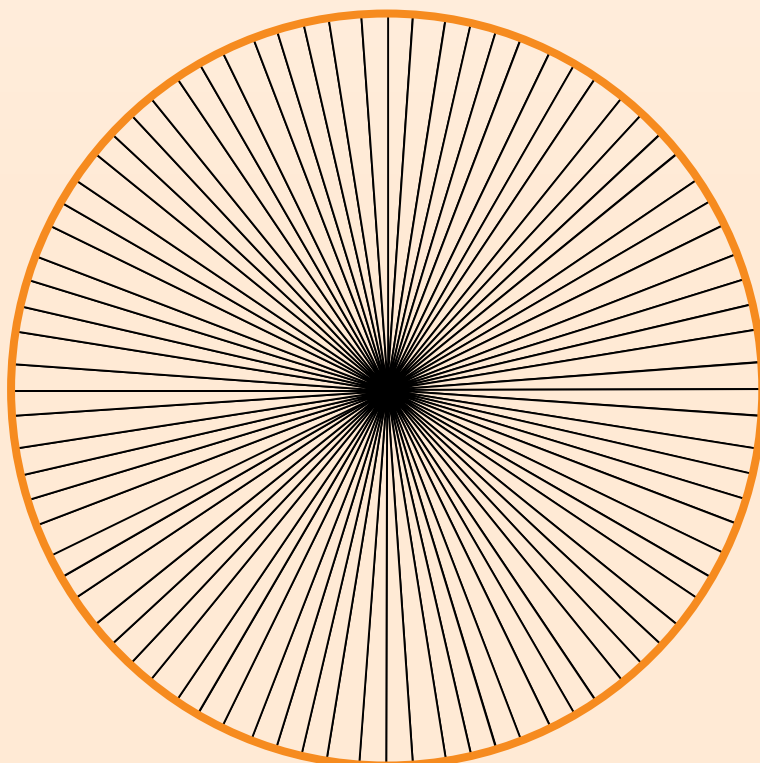
PASIEKIMŲ SRITYS	PASIEKIMŲ LYGIAI		
	Patenkinamai	Pagrindinis	Aukštesnysis
Mokėjimo mokytis	Kelia trumpalaikius karjeros planavimo tikslus, uždavinius ir mokytojo padedami planuoja mokymosi veiklą. Pastebi tik paprasčiausias sąsajas tarp mokymosi medžiagos ir turimos patirties. Pasirenka ir mokosi iš kelių informacijos šaltinių; geba tvarkyti nesudėtingą informaciją: rasti, suvokti, pasirinkti, sisteminti, bando ją vertinti. Žino, kokios karjeros norėtų siekti ateityje, tačiau savarankiškai jos neplanuoja, nesusidaro logiško veiksmų plano.	Savarankiškai kelia nesudėtingus ateities karjeros planavimo tikslus, uždavinius ir planuoja mokymosi veiklą; taiko tinkamus užduočiai atlikti būdus; geba mokytis individualiai, grupėje, klasėje. Sieja naują mokymosi medžiagą ar patirtį su tuo, kas jau žinoma, patirta; mokosi iš įvairių informacijos šaltinių; geba tvarkyti informaciją: rasti, suvokti, pasirinkti, sisteminti, vertinti. Kryptingai planuoja savo ateitį ir karjerą, susidaro savišvietos planą.	Savarankiškai kelia ateities karjeros planavimo tikslus, uždavinius ir planuoja mokymosi veiklą; taiko atitinkančias mokymosi stilių ir tinkamas užduočiai atlikti strategijas; geba mokytis individualiai, grupėje, klasėje. Savarankiškai sieja naują mokymosi medžiagą ar patirtį su tuo, kas jau žinoma, patirta; tikslingai pasirenka ir mokosi iš įvairių informacijos šaltinių; geba tvarkyti informaciją: rasti, suvokti, pasirinkti, sisteminti, kritiškai vertinti. Įvertinus pasiektus rezultatus ir siekiant išsikeltų tikslų, kryptingai planuoja savo ateitį ir karjerą, susidaro logišką savišvietos planą.

Programos „Karjeros planavimas“ 2.2. dok. Priedas Nr. 1.

MANO GYVENIMO SAVAITĖ

VEIKLOS POBŪDIS	VALANDŲ SKAIČIUS PER DIENĄ							VALANDOS PER SAVAITĘ
	Pirmad.	Antrad.	Treč.	Ketv.	Penkt.	Šešt.	Sekmad.	
Mokykla								
Miegas								
Namų tvarkymas								
Apsipirkimas								
Valgymas								
Laisvalaikis								
	24	24	24	24	24	24	24	168

Nuspalvinti skirtingomis spalvomis kiekvieną veiklą (1 juostelė = 2 valandos)

2.5. PROJEKTAS „ŠEŠĖLIŲ DIENOS“

2.3. dok.

Projektą parengė Vilma Paulauskienė,
Kėdainių „Atžalyno“ vidurinės mokyklos socialinė pedagogė

SITUACIJOS ANALIZĖ

Mokiniams palyginti anksti tenka apsispręsti ko jie nori ir ką gali pasiekti savo gyvenime. Šis apsisprendimas ir tolesnio gyvenimo kelio pasirinkimas vyksta jau nuo 10 klasės. Baigęs pagrindinę mokyklą mokinys turi įstengti atsakingai rinktis tolesnio – jau kryptingai į jo profesinius siekius orientuoto – mokymosi kelią, o baigęs vidurinę mokyklą – tvirtai žinoti, ką gali, sugeba ir nori pasiekti tolesnėje savo ateities karjeroje. Siekiant palengvinti šiuos jaunimui keliamus uždavinius mokykloje sudaromos sąlygos mokiniams gauti informaciją apie darbo rinkos reikalavimus, aukštąsias ir profesines mokyklas rengiančias kvalifikuotus darbuotojus, susitikti su įvairių profesijų atstovais.

Projekto „Šešėlių dienos“ metu mokiniai vieną dieną tampa pasirinktos profesijos darbuotojo „šešėliu“, stebi jo darbą, aprašo ir pateikia susipažinti kitiems mokiniams.

Vykdydami šį projektą bendradarbiausime su daugeliu Kėdainių rajono įstaigų, vykdysime jų veiklos ir mūsų mokyklos veiklos, profesinio informavimo srityje, sklaidą.

TIKSLAS

1. Padėti mokiniams projektuoti ateities karjerą pagal savo polinkius ir gebėjimus.

UŽDAVINIAI

1. Organizuoti mokinių susitikimus su įvairių profesijų atstovais.
2. Paruošti profesijų aprašus (Priedas Nr. 1).
3. Supažindinti būrelio „Ateities karjera“ narius ir 11–12 klasių mokinius su aprašytomis profesijomis.
4. Išleisti stendą „Šešėlių dienos“
5. Informuoti rajono visuomenę rajoninėje spaudoje apie projekto rezultatus.

VEIKLOS PLANAS (pavyzdys)

DATA	VEIKLA
Spalio 13–17 d.	Projekto rašymas ir būrelio „Ateities karjera“ narių supažindinimas su projektu.
Spalio 20–24 d.	Mokinių susitikimų su įvairių profesijų atstovais organizavimas.
Spalio 27–31 d.	Mokinių susitikimai su pasirinktos profesijos atstovais.
Lapkričio 4–7 d.	Profesijos aprašo rengimas
Lapkričio 10–14 d.	Profesijos aprašų pristatymas būrelio užsiėmimų metu.
Lapkričio 17–21 d.	Rajono visuomenės informavimas apie projekto rezultatus. Stendo „Šešėlių dienos“ išleidimas.
Per mokslo metus	Supažindinti 11–12 klasių mokinius su aprašytomis profesijomis.

1. Titulinis

2. Profesijos aprašas („Profesijos vadovas“ arba kiti informacijos šaltiniai)

Darbo aprašymas	
Asmeninės savybės	
Karjeros perspektyvos	
Giminiškos profesijos	
Mokymosi įstaigos ir studijų trukmė	
Reikalingi mokomieji dalykai	

3. Dienos veiklos aprašas

VEIKLA	VEIKLOS KOMENTARAS

4. Anketa darbuotojui

1.	Kuo svajojote būti besimokydamas (-a) mokykloje?	
2.	Kas padėjo priimti sprendimą dėl profesijos pasirinkimo?	
3.	Kur įgijote šią profesiją?	
4.	Su kokiais sunkumais susidūrėte darbo pradžioje?	
5.	Kuo Jums įdomus šis darbas?	
6.	Jei dabar būtumėte dvyliktokas, kokią profesiją rinktumėtės? Kodėl?	

Pastaba: Galite pratęsti klausimų sąrašą.

5. Profesijos aprašo analizė (palyginti profesijos aprašymą įvairioje literatūroje ir realybėje)

Darbo aprašymas	
Asmeninės savybės	
Karjeros perspektyvos	
Reikalingi mokomieji dalykai	

6. Priedai (nuotraukos, įstaigos lankstinukai ir t. t.)

KUŽIŲ VIDURINĖS MOKYKLOS PIT PATIRTIS

3. KUŽIŲ VIDURINĖS MOKYKLOS PIT VEIKLOS PRISTATYMAS

Kužių vidurinėje mokykloje nuo 2000-ųjų metų pradėta kurti profesinio informavimo sistema. Buvo suburta darbo grupė, kuri parengė profesinio orientavimo mokykloje programą, numatė veiklos tikslus, parengė darbo planą (profesinio informavimo tikslai ir PIT veiklos kryptys – atitinkamai 3.1. pav. ir 3.2. pav.). **Tikslas** – padėti moksleiviui pasirinkti tinkamiausią, jo polinkius, interesus ir gabumus atitinkantį ugdymosi kelią, sudaryti pagrįstą nuomonę dėl tolesnės veiklos, t. y. profesijos bei karjeros pasirinkimo. Tai buvo profesinio orientavimo pradžia, kurio veikla buvo orientuota į:

- ilgalaikį mokinių stebėjimą ir duomenų apie juos kaupimą (jų gebėjimus, interesus, vertybes, sveikatą ir t. t.),
- bendradarbiavimą su mokinio šeima,
- ryšių užmezgimą su profesinio orientavimo paslaugas teikiančiomis institucijomis,
- informacijos sklaidą, kurią daugiausiai vykdė klasių auklėtojai. Jie tai pat rinko duomenis apie savo auklėtinius, tyrė jų poreikius, polinkius, interesus ir padėjo mokiniams daryti sprendimus. Į šį procesą pamažu įsitraukė ir mokinių tėvai.

Pradėta kaupti ir metodinė medžiaga apie įvairias profesijas, darbo rinkos prognozes, informacija apie studijų programas, stojimo sąlygas. Į profesinį informavimą įtraukti pradinėse klasių, lietuvių kalbos, matematikos, informacinių technologijų mokytojai, pradėta ieškoti sąlyčio taškų beveik visose dalykų pamokose. Iki 2007-ųjų metų profesinį informavimą integrovome į ekonomikos, rusų, anglų kalbos, etikos, tikybos, technologijų dalykų ugdymo turinį. Pastaruoju metu profesinis informavimas integruotas beveik į visus mokomuosius dalykus (3.1. dok.). Dalykų mokytojai integracinius ryšius apibrėžia dalykų ilgalaikiuose (teminiuose) planuose (3.2. dok.), susitariama dėl integruotų pamokų skaičiaus.

Ištyrus mokinių poreikius, atsirado ir pasirenkamųjų dalykų pasiūla: profesinės karjeros planavimas, psichologijos pagrindai, bendroji psichologija, teisė, finansinis raštingumas ir kt. Mokiniais sudaryta galimybė ugdyti įvairius gebėjimus, kurie padėtų užtikrinti sėkmę renkantis tolesnį mokymosi kelią.

Nuo 2005 metų mokyklos strateginiame plane numatyta įdiegti mokinių gyvenimo karjeros planavimo sistemą, kurioje efektyviai būtų naudojami vertinimo, planavimo, diegimo, pasitikrinimo įrankiai.

Pradėti rengiamieji darbai:

- Direktorės įsakymu sudaryta darbo grupė, (administracija, mokytojai, klasių auklėtojai, mokiniai, tėvai), paskirtas veiklą koordinuojantis asmuo.
- Numatyta kasmet rengti ugdymo karjerai programą, numatant veiklos prioritetus. (Kiekvienais mokslo metais planuojant bendruosius mokyklos tikslus ir uždavinius, numatomi ir konkretūs profesinio informavimo tikslai).
- Parengtas veiksmų planas.
- Susitarta kasmet analizuoti rezultatus ir įvertinti pokyčius.

Visa veikla orientuota į du etapus:

- **pirmas etapas – suderinti visų grandžių, vykdančių profesinį informavimą mokykloje, veiklą,**
- **antras etapas – pasirengti steigti profesinio informavimo tašką.**

Šiuo metu profesinio informavimo sistema mokykloje apima klasės auklėtojo, dalyko mokytojo (integruotos pamokos), socialinio pedagogo, specialiojo ugdymo pedagogo, bibliotekininko veiklas, organizuota specializuotų ugdymo karjerai pasirenkamųjų dalykų pasiūla, sukurtas platus socialinių partnerių tinklas, aktyviai veikia PIT, kuris atlieka įvairiapusę, visą bendruomenę integruojančią veiklą.

PIT pradėjo veikti 2007 metais. Per trumpą laiką reikėjo pasirengti akreditacijai. Direktorės įsakymu buvo sudaryta komanda, kuri parengė būtinus dokumentus, padėjo pagrindus kurti informacinių išteklių bazę, parengė profesijos paratėjų veiklos planus ir pradėjo teikti profesinio informavimo paslaugas mokiniams. Pirmieji žingsniai buvo labai sunkūs, nes trūko ir žinių, ir patirties. Reikėjo susivokti informacijos sraute, atsirinkti tai, ko reikia mokiniams, iširti jų poreikius. Dabar PIT tapo profesinio informavimo sistemos mokykloje ašimi, kurio paskirtis – padėti asmenims pasirinkti savo kelią švietimo, mokymo bei užimtumo srityse ir aktyviai kurti savo profesinę karjerą.

PIT veikia skaityklos patalpose, kur yra galimybė naudotis multimedia, TV, vaizdo, audio aparatūra, veikia kopijavimo aparatas. Patalpoje yra 20 darbo vietų, 7 vietos prie kompiuterių, yra prieiga prie interneto. Galima organizuoti teorinius ir praktinius užsiėmimus didesnei auditorijai, dirbti su klientu individualiai.

PIT kaupiama ir sisteminama informacija apie mokymosi ir studijų galimybes, sąlygas, profesijas, kvalifikacijas, psichologinio asmens įsivertinimo testus ir kt. Visi informacijos šaltiniai nuolat papildomi ir atnaujinami. PIT klientams sudarytos galimybės naudotis internetu profesinio informavimo tikslais, jie supažindinami su AIKOS duomenų baze, kaip ja naudotis. Suteikiama informacija apie turimus spausdintus leidinius, interneto svetainių adresus, yra vaizdo medžiaga profesinio švietimo klausimais. Paaiškinama, kaip naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, kokių duomenų galima gauti. Mokykloje nuolat užsakomi nauji spausdiniai ir leidiniai, susiję su profesiniu informavimu (iš lėšų, skirtų mokymo priemonėms). Kaupiami segtuvai: „Lietuvos profesinio rengimo sistema“, „Profesijos pasirinkimo modelis“, „Testai savęs pažinimui“, „Lietuvos profesiniam informavimui skirtų interneto svetainių adresai“ ir t. t. Visa informacija popierinėse

laikmenose nuolat papildoma, sisteminama, rūšiuojama pagal vartotojus (skiriama mokiniams, klasės auklėtojams, mėdžiaga profesijos patarėjams ir pan.). Informacija elektroninėje laikmenoje suskirstyta į bylas pagal temas.

Pagrindiniai mūsų klientai – mokiniai ir mokytojai. Planuodami PIT veiklą skiriame tokias pagrindines tikslines grupes: 1–4 klasės, 5–8 klasės, 9–10 klasės ir 11–12 klasės, todėl svarbiausias PIT veiklos tikslas – **teikti naujausią ir kokybišką informaciją** apie profesijas, mokymosi ir studijų programas, švietimo sistemos pokyčius, darbo rinkos prognozes.

Esame nustatę darbo su mokinių grupėmis tikslus. 1–4 klasėse orientuojamės į pirminį darbo ir profesijų pasaulio pristatymą. 5–8 klasėse – plečiame žinias apie profesijas, kalbame apie Lietuvos švietimo sistemą, darbo rinką, 9–10 klasėse – skiriame dėmesį mokymosi kryptims pasirinkti, savęs pažinimo gebėjimams ugdyti. 11–12 klasėse – dėmesys aukštųjų mokyklų studijų programoms, priėmimo sąlygoms, profesijos pasirinkimo modeliui, N – G – R modelio pristatymas, mokinių pasirinktų studijų analizė. Stengiamės formuoti mokymosi visą gyvenimą gebėjimus, ugdyti kompetencijas, kad kiekvienas mokinys bręstų kaip asmenybė, būtų pasirėngęs tolesniam mokymuisi ir prasmingam gyvenimui šiuolaikinėje visuomenėje. (3.3. dok., 3.4. dok.)

Taikome įvairius profesinio informavimo metodus, bet dažniausiai orientuojamės į praktinę mokinių veiklą atliekant įvairius testus ir pratimus, renkame informaciją apie mokinį dominantią profesiją. Naudojame savęs įvertinimo, savianalizės metodą, t. y. įtraukiame mokinius į aktyvų mokymąsi, kad mokinys pats atrastų reikiamas žinias, jas pritaikytų, ieškotų problemų sprendimo būdų, pasirinktų alternatyvas. Taikome vaizdinių priemonių demonstravimą (rengiamos skaidrės kokiai nors veiklai organizuoti, temai dėstyti), IKT, organizuojame diskusijas, atliekame apklausas ir t. t.

Stengiamės išbandyti ir naujoves. Dirbdami su mokinių grupėmis 9–12 klasėse taikome naują istorijų pasakojimo metodą. Pasirinktai temai iliustruoti pateikiame konkrečių asmenų sėkmės istorijas. Pastebėjome, kad metodas veiksmingas, nes mokinius įtraukia į aktyvią veiklą: mokiniai gali užduoti klausimus, diskutuoti, vertinti. Smagu, kai sėkmės istorijos mokinius įkvepia siekti savo tikslų, skatina pasitikėti savimi.

Su 11–12 kl. mokiniais taikome gyvenimo scenarijų kūrimo metodą, kuris skirtas ateities lūkesčių – scenarijų įsisąmonimui. Užsiėmimo mokiniai aprašo savo gyvenimo tikėtiną realų scenarijų, analizuoja, kokių veiklų reikia imtis, kad jie būtų įgyvendinti. Kito užsiėmimo metu parengiamas antiscenarijus, t. y. kokio nenorėtų gyvenimo. Analizuodami darbus, mokiniai stengiasi įvertinti, kiek žmogus pats turi įtakos ir kuria savo gyvenimą, kokias kliūtis gali tekti įveikti. Metodas veiksmingas, nes mokiniai realiai suvokia savo siekius. Gali palyginti savo ir draugų siekius. Ugdomi aiškaus suvokimo gebėjimai. Trūkumas – ne visi mokiniai nori viešai kalbėti apie save ir savo lūkesčius.

Taikome įvairias profesinio informavimo formas:

- Internetas – reikalingos informacijos rinkimas, mokinių supažindinimas su interneto svetainėmis.
- Stendas, informacinis lankstinukas – tai nuolatinis informacijos šaltinis visai mokyklos bendruomenei apie PIT veiklą ir naujausia informacija profesinio informavimo klausimais, informacija apie turimus ir gautus naujus šaltinius.
- Profesinis informavimas pamokų metu (integruotos pamokos). Tokios pamokos vyksta visus metus pagal parengtą atskiro dalyko planą visoms klasėms.
- Vizitai į įmones, ekskursijos – tai turbūt pats populiariausias metodas. Dalyvaujame Šiaulių universiteto Karjeros centro paskaitose, atvirų durų dienose, Šiaulių kolegijos, Vakarų Lietuvos verslo kolegijos atvirų durų dienose, vyksta į studijų mugę Vilniuje. Lankomės Šiaulių jaunimo darbo centre, Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje, artimiausiose vietovės įmonėse (medienos apdirbimo, duonos kepykloje ir pan.)
- Susitikimai su įvairių profesijų atstovais. Mokykloje vyksta tradicinė „Karjeros diena“. 2009 metais mokiniai susitiko su miškininko, policininko, kosmetologo, bibliotekininko profesijų atstovais.
- Profesinis informavimas klasių valandėlių metu – vyksta kiekvienus metus pagal klasių auklėtojų parengtą planą visose klasėse.
- Kino filmai, televizijos, radijo laidos – stebėti trumpi filmai apie profesijas iš www.euroguidance.lt svetainės. Vėliau mokiniai analizuoja ar jie tiktų šiai profesijai, kokių asmeninių savybių reikia, ar jų asmeninės savybės tinka, kokie stebėtų profesijų privalumai, kas jiems nepatinka ir pan.
- Projektai – 2009 metais mokiniai dalyvavo projekte „Profesijų atstovai Kužiuose“. Rezultatas – fotografijų paroda ir profesijų aprašai, mokinių pažintis su konkrečiais žmonėmis, žinios apie profesijas. Paroda eksponuota mokyklos fojė. (3.5.dok.)
- Karjeros diena – tradicinis renginys mokykloje, kurio tikslas – plėsti žinias apie profesijas, susipažinti su studijų programomis, dalyvauti praktinės veiklos užsiėmimuose. Tą dieną renginiuose dalyvauti kviečiame atstovus iš kitų mokymo įstaigų, darbo biržos, Jaunimo darbo centro, buvusius mokinius. Labai džiaugiamės, kad į profesinį informavimą noriai įsitraukia ir mūsų mokinių tėvai, bei artimiausi miestelio įstaigų ir organizacijų darbuotojai. Karjeros dieną pamokos mokykloje nevyksta, visų klasių mokiniai dalyvauja pagal tai dienai parengtą priemonių planą.

Dirbame ir su mokinių tėvais. Tai vyksta mokinių tėvų susirinkimų metu, kur pateikiama informacija apie mokymosi kryptį pasirinkimą 11 klasėje, aukštojo mokslo reformą ir studijų programas, esant poreikiui tėvai turi galimybę konsultotis individualiai. Taikome praktiką, kad į individualias konsultacijas mokinys atvyktų kartu su tėvais.

Kasmet klasių auklėtojams organizuojame konsultacijų mėnesį, supažindiname su turimais informacijos šaltiniais, parengėme metodinę priemonę apie jų panaudojimo galimybes, PIT teikiamas paslaugas. Pateiktos ir rekomendacijos, kaip ugdyti mokinių profesinės karjeros planavimo gebėjimus klasių valandėlių metu.

Būtina sąlyga kokybiškai PIT veiklai – profesionali žmonių komanda, kuri nuolat tobulintų profesines kompetencijas, turėtų darbo patirties, pastoviai sektų informacijos srautą, gebėtų ją atrinkti ir operatyviai perduoti. Tai įmanoma tik tada, kai PIT veiklą vykdo nuolatiniai darbuotojai. Idealu, jei nėra jų kaitos, tada galima tikėtis kokybiškų profesinio informavimo paslaugų. Šiais metais mūsų mokykloje PIT veiklą atlieka 2 žmonės: PIT koordinatore, kuri numato veiklos prioritetus, operatyvinius ir taktinius tikslus, rūpinasi darbo organizavimu, profesiniu tobulėjimu ir analizuoja darbo rezultatus. Profesijos patarėja – tiesiogiai dirba su PIT klientais, bendradarbiauja su klasės auklėtojais, veda praktinius užsiėmimus.

Pastaraisiais metais tenka ne tik dalytis gerąja darbo patirtimi, bet ir teikti metodinę pagalbą pedagogams, vykdančioms profesinį švietimą. Vedame seminarus, teikiame konsultacijas.

2009 metais organizavome šalies metodinę-praktinę konferenciją „Profesijos patarėjų veikla mokykloje. Patirtis ir perspektyvos“. Konferencijos idėja – pasidalyti patirtimi, pasidžiaugti nuveiktais darbais, bendradarbiauti, skatinti profesijos patarėjų kūrybiškumą. Konferencijos partneriais tapo Švietimo mainų paramos fondo *Euroguidance* komanda.

Nuolat plečiame socialinių partnerių tinklą. 2009 metais pasirašėme sutartis su Vakarų Lietuvos verslo kolegija, Šiaulių rajono Kuršėnų ir Lukšių miškų urėdijomis, užmegzta partnerystė su Utenos kolegija, Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija. Šiuo metu turime apie 30 oficialių partnerių.

Glaudžius bendradarbiavimo ryšius palaikome su Šiaulių profesinio rengimo centru. Dalyvaujame bendruose projektuose. Projekte „Mano karjeros kelias“ 8–12 klasių mokiniai kūrė logotipus ir ketureilius apie pasirinktą profesiją, specialybę.

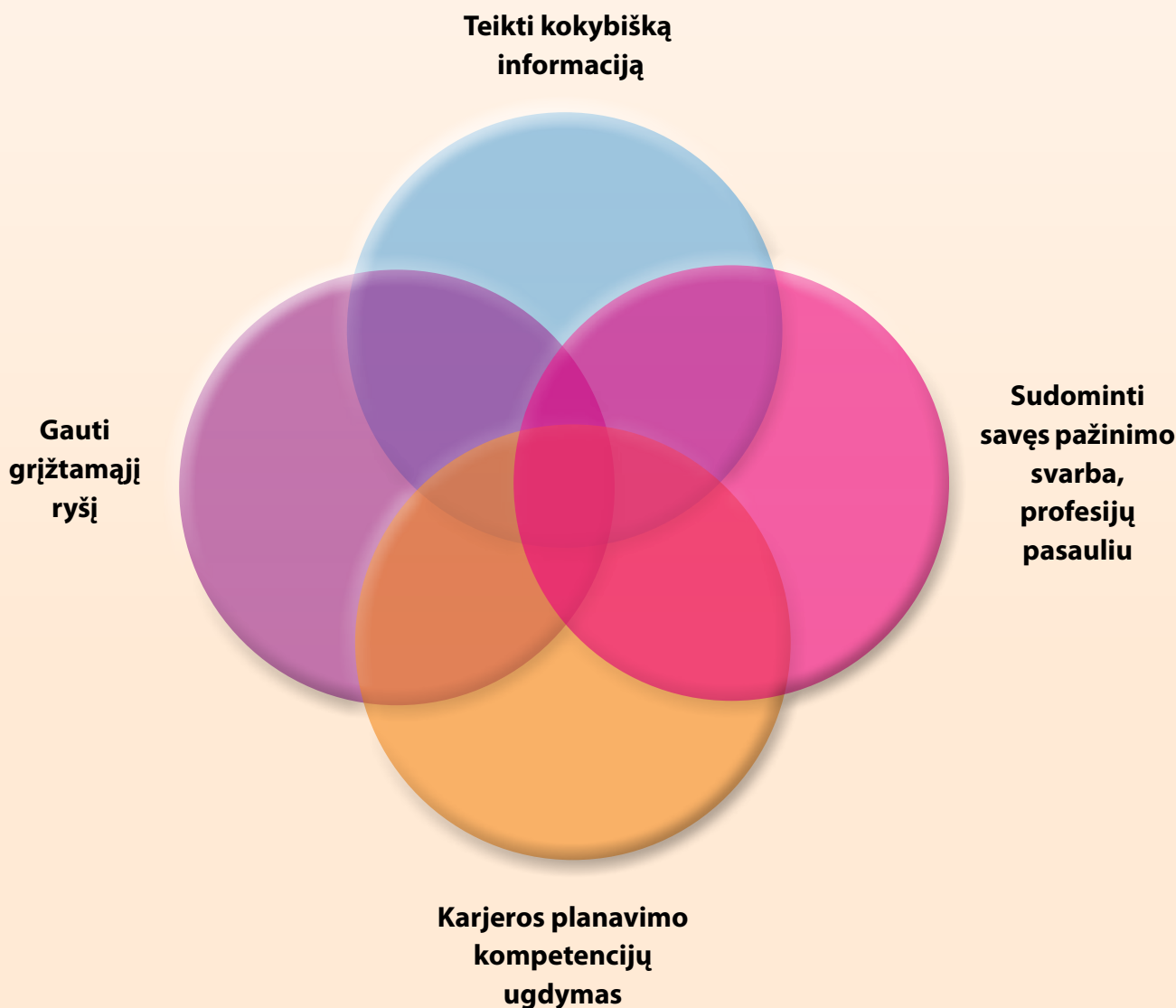
Tradicija tapo kasmet dalyvauti Šiaulių universiteto konkurse „Ką žinai apie Šiaulių universitetą?“. 12 klasės mokiniai tapo šios viktorinos nugalėtojais ir buvo pakviesti dalyvauti susitikime su universiteto rektoriumi Vidu Lauruška. Šiaulių universitetas yra mūsų nuolatiniai partneriai, su kuriais palaikomi nuoširdūs partnerystės ryšiai. Universiteto karjeros centre kasmet apsilanko mūsų 10, 11, 12 klasių moksleiviai.

Tęstinė partnerystė vykdoma su Šiaulių Jaunimo darbo centru, Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba, Šiaulių darbo birža. 9–12 klasių mokiniai klauso informacinių paskaitų, mokiniams suteikiamos individualios konsultacijos.

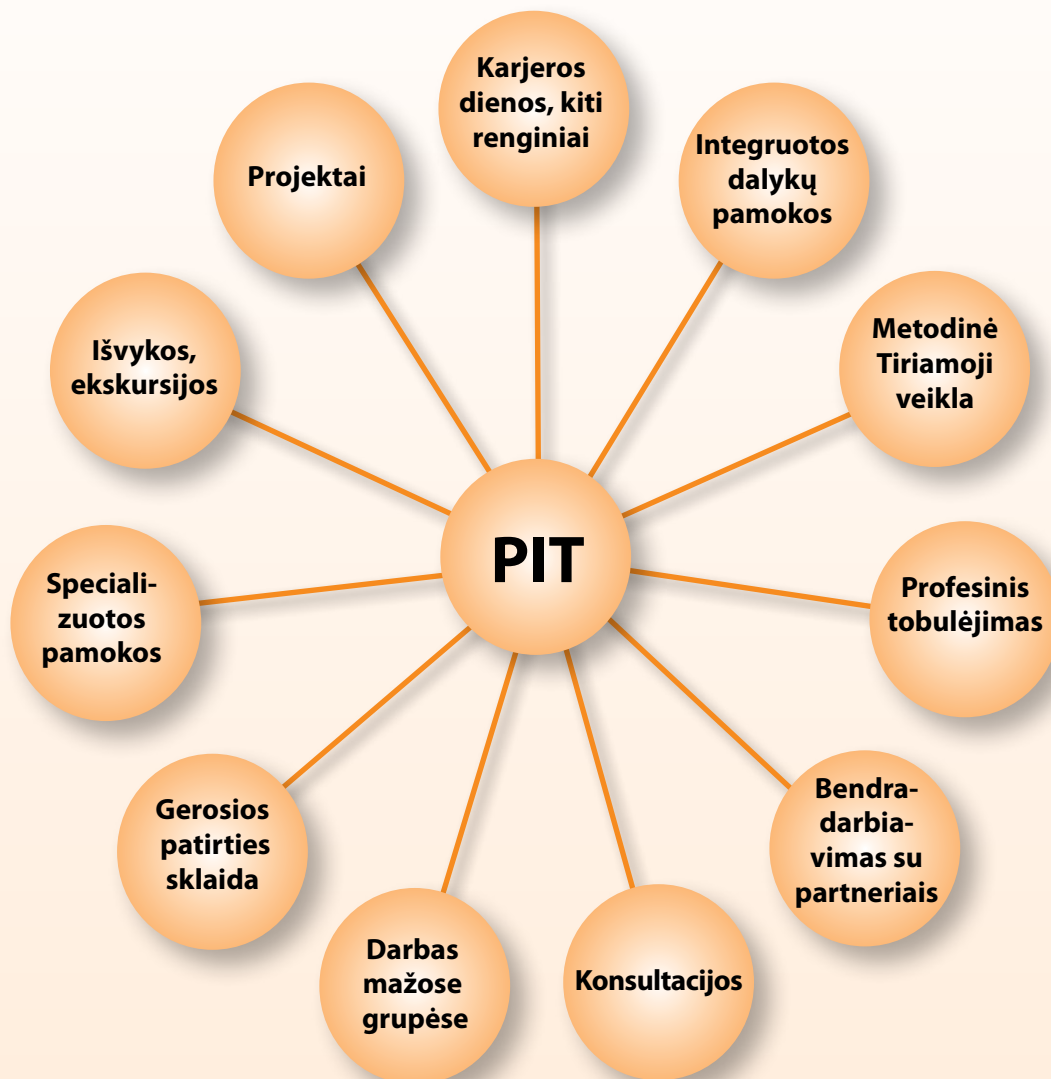
Turime aiškius tikslus, kada ir kokiose institucijose lankysimės su mokiniais, kokia informacija, žinios bus suteikiamos.

Mokykloje veikianči profesinio informavimo sistema apima visą mokyklos bendruomenę, visose grandyse numatyti konkretūs uždaviniai, veikla vyksta nuosekliai, tikslingai, yra įvairiapusiška. Viliamės nepritrūkti naujų idėjų ir entuziazmo.

3.1. pav. Profesinio informavimo tikslai

3.2. pav. PIT veiklos kryptys

3.1. Epizodinė profesinio informavimo integracija atskirų dalykų pamokose 2009/2010 m. m.

3.1. dok.

Tikslas. Sudaryti sąlygas mokiniams sistemingai ir nuosekliai įvairių dalykų pamokose įgyti gebėjimų, reikalingų profesinei veiklai.

Kontekstas. Mokslo metų pradžioje su mokytojais aptariami galimi profesinio informavimo ryšiai ir galimybės įvairių dalykų pamokose. Ilgalaikiuose planuose nurodoma, koku laiku ir prie kokios dalyko temos bus integruotos profesinio informavimo temos.

Integracinių ryšių pavyzdžiai

PROFESINIO INFORMAVIMO ŽINIOS	MOKYMO DALYKAS	DALYKO TEMA	KLASĖ
	Matematika		
Konkursinio balo skaičiavimas		Niutono binomas. Sumos ženklas.	12
	Fizika		
Profesijų įvairovė. Vairuotojas		Mechaninis judėjimas.	8
		Kūnų sąveikos dėsniai.	8
Optometristas		Lęšiai ir optiniai prietaisai.	10

PROFESINIO INFORMAVIMO ŽINIOS	MOKYMO DALYKAS	DALYKO TEMA	KLASĖ
Astronomas		Astronomijos pradmenys.	10
IAE darbuotojai		Elektros energijos gamyba. Branduolinė energija.	10
Radiotechnikas		Radioaktyvumo poveikis gyvajam organizmui.	10
		Elektromagnetiniai virpesiai ir bangos.	10
	Dailė		
Dizaineris		Knygos menas. Knygos sandara. Meniškos knygos forma. Vaizdo, teksto ir fono derinimas knygos puslapiuose.	6
Architektas		Estetiškos aplinkos kūrėjai – kraštovaizdžio architektai. Gamtos ir žmogaus sukurtų formų ir spalvų deriniai soduose ir parkuose. Taisyklingi ir laisvi parkų planai.	6
Dizaineris		Vizualinė reklama mano aplinkoje	7
Architektas		Vietos parkų architektūros ir želdinių vizualieji bruožai. „Apželdinimo projektas“.	7
Interjero dizaineris		Originalių rėmelių kūrimas derinant įvairias medžiagas (dekoravimo būdu).	7
Interjero dizaineris		Linijinė perspektyva interjere.	8
Dizaineris		Dailė ir bendravimas. Meniškas lankstinuko apipavidalinimas.	9
		Menas aplink mus.	10
Skulptorius		Šiuolaikinė skulptūra interjere.	12
	Rusų kalba		
Profesijų įvairovė		В семье.	7
		Если хочешь быть здоров.	8
		Услуги.	9
		Мои планы на будущее.	10
		Кто прославил Россию?	10
		Самые популярные профессии.	11
		В мире науки.	12
	Biologija		
Profesijų įvairovė		Biologija – mokslas apie gyvybę.	7
		Kaip dirba mokslininkai.	7
Gydytojas-dietologas		Kaip sveikai maitintis?	7
odontologas		Dantys susmulkina maistą.	7
kardiologas		Širdis – gyvoji pompa.	7
Akių gydytojas		Projektas „Gyvenimas tamsoje“.	7
LOR gydytojas		Projektas „Gyvenimas tyloje“.	7
Neurologas		Nervų sistema.	7
	Gamta ir žmogus		
Aplinkos apsaugos inspektorius		Miškas.	5
Architektas		Mūsų namai.	5
Gydytojas-dietologas		Žmogus.	5
Hidrologas-meterologas		Oras, vėjas ir vanduo.	5
Biologas-ekologas		Ežeras, kūdra, upė	5
Žvejys		Prie jūros gyvenam.	5
Astronomas		Žvaigždės iš arti.	6
Chemikas		Mokyklos chemijos laboratorijoje.	6
Biologas		Laštelė.	6
Vairuotojas		Greitis.	6
Muzikantas		Garso bangos.	6
Gydytojas		Augame ir bręstame.	6
Energetikas		Energijos šaltiniai ir oras.	6

PROFESINIO INFORMAVIMO ŽINIOS	MOKYMO DALYKAS	DALYKO TEMA	KLASĖ
Ekologas		Pradėkime nuo savęs.	6
	Tecnologijos		
Statybininko profesija		Statybininko profesija.	9
Medienos apdirbimo profesija		Medienos apdirbimo profesija.	9
Dailių amatų profesija		Dailių amatų profesija.	9
Juvelyro profesija		Taurieji metalai.	10
	Geografija		
Sinoptikai, metereologas, melioratorius		Klimatas Lietuvoje.	9
	Pasirenkamasis dalykas „Finansinis raštingumas“		
Advokatas		Ekonominis mąstymo būdas. Vartotojų sprendimai.	7
Bankininkas		Taupymas. Akcijos ir akcijų fondai.	7
Antstolis		Skolininkai ir besiskolinantieji.	7
Prekybininkas		Atsiskaitymo būdai. Lyginamasis pirkimas.	7
Mokesčių ekonomistas		Kokius mokame mokesčius?	7
	Modulis „Teksto kūrimas“		
Profesijų įvairovė		Interviu. Kuo užaugęs būsiu?	9
Profesijų įvairovė Savęs pažinimas		Diskusija. Ką turiu žinoti rinkdamasis profesiją?	9
Profesijų įvairovė		Viešoji kalba. Įdomiausia profesija.	9
Savęs pažinimas. Gyvenimo aprašymas		Gyvenimo aprašymas ir autobiografija.	9
Motyvacinis laiškas		Motyvacinis laiškas	9
Reporteris, redaktorius		Projektas „Mokytojų kulinarinės gudrybės“.	9
	Lietuvių kalba		
Motyvacinis laiškas		Dalykinis rašymas. Žanras: motyvacinis rašymas.	11
Profesijų įvairovė		Dalykinis laiškas – prašymas. Adresatas – įsivaizduojamas darbdavys.	10
Profesijų įvairovė		Rašymo užduotis: nuomonė (pvz., apie profesijos svarbą žmogui) rašinys.	10
	Tikyba		
Savęs pažinimas		Kas aš esu?	5
Savęs pažinimas		Koks mano temperamentas?	5
Profesijų įvairovė		Mano vaidmenys gyvenime ir mano tapatybė.	7
Savęs pažinimas		Kokį aš matau save ir kokį mane mato kiti?	7
Savęs pažinimas Profesijų įvairovė		Mano svajonės ir galimybės.	7
Savęs pažinimas		Kiekvienas žmogus apdovanotas talentais ir gebėjimais.	10
	Psichologija		
Savęs pažinimas		Amžiaus tarpsnių periodizacija.	11
Savęs pažinimas		Mūsų Aš vaizdas.	11
Savęs pažinimas		Aš – struktūra, Aš – koncepcijos. Savęs pažinimas ir vertinimas.	11
Savęs pažinimas		Savistaba. Savęs pažinimas.	11

3.2. Profesinio informavimo pavyzdžiai 8 klasės lietuvių kalbos pamokose

3.2. dok.

Pamokų ciklas „Mokomės skaityti, suprasti ir rašyti įvairių tipų ir paskirties tekstus“

Tema: *Kuriame samprotavimo pastraipą. Aktoriaus profesijos ypatumai.*

Bendrieji tikslai:

1. Pakartoti pastraipos sampratą ir sandarą, kūrimo principus.
2. Išmokyti kurti samprotavimo pastraipą.
3. Susipažinti su aktoriaus profesija.

Mokymo uždavinys: taikydami žinias apie pastraipos modelį mokiniai sukurs samprotavimo pastraipą apie aktoriaus profesijos ypatumus.

Mokymo metodai: aiškinimas, pokalbis, savarankiškas darbas, kūrybinė užduotis.

Pamokos tipas: mišrus (tikrinami žinomi ir formuojami nauji mokėjimai).

Kontekstas: mokiniai žino, kas yra tekstas, teksto sandaros ypatumus, namuose rinko medžiagą (argumentus), kuo patraukli ir kuo sunki yra aktoriaus profesija.

Priemonės: Palubinskienė E., Čepaitienė G. *Lietuvių kalba VIII klasei*. Pirmoji knyga. Kaunas: Šviesa, 2009, p. P. 11–12. www.profesijupasaulis.lt

Pamokos eiga:

I. Aiškinamoji motyvacinė.

1. Prisimename pastraipos dalis.
2. Aptariame, kodėl pastraipa rašoma iš naujos eilutės, kodėl tekstas skirstomas pastraipomis.

II. Temos ir tikslų skelbimas.

1. Mokiniai užsirašo sąvokas (tikslus):
Pastraipos samprata ir sandara, pastraipų tipai, pastraipos kūrimo principai. Sąvokos užrašytos lentoje visos pamokos metu. Pamokos pabaigoje mokiniai įtvirtina žinias jas aptardami.

III. Naujos medžiagos nagrinėjimas.

1. Pastraipos samprata ir sandara. Mokiniai skaito tekstą, aptariama teksto tema, pagrindinė mintis, pastraipų struktūra, teminiai pastraipų sakiniai. Ar visos pastraipos juos turi (3 pratimas, p. 12)
2. Aiškinamės apie pastraipų tipus (pasakojimo, samprotavimo, aprašymo). Kas būdinga, jų požymiai. Užsirašome sąsiuvinuose pagrindinius dalykus apie samprotavimo pastraipą, prisimename sąvokas: argumentas, kontrargumentas, įrodymas, argumentacija.
3. Aptariame pastraipos kūrimo principus.

IV. Mokėjimų, įgūdžių įvaldymas.

1. Skaitome bendraamžių sukurtas pastraipas ir apibendriname jų sandarą, nurodome padarytas klaidas (4 pratimas, p. 14). Akcentuojame, kokių klaidų reikia vengti kuriant pastraipą.

V. Mokėjimų apibendrinimas (kūrybinės pratybos).

1. Kalbame apie aktoriaus profesiją (mokiniai namuose rinko argumentus pateikta tema).
Pateikiame klausimai: Kur galima įgyti aktoriaus profesiją? Kokių savybių reikia šios profesijos atstovams? Kuo patraukli ši profesija? Kodėl aktoriaus profesija yra sunki ir rizikinga? Kuri mintis artimesnė?
2. Pateikiama kūrybinė užduotis: sukurti samprotavimo pastraipą pasirinkta tema „Aktoriaus profesija yra puiki ir viliojanti“ arba „Aktoriaus profesija yra sunki ir rizikinga“.

VI. Savarankiškas mokinių darbas – įgūdžių, mokėjimų įtvirtinimas bei tikrinimas.

1. Mokiniai naudodami pasirinktus argumentus kuria pastraipą.
2. Skaitome sukurtas pastraipas, analizuojame klaidas, pateiktus argumentus.

VII. Pamokos rezultatų aptarimas. Savęs įvertinimas.

1. Aptariame lentoje užrašytas sąvokas (tikslus).
2. Namuose skiriama užduotis: perskaityti 6 pratime, 16 puslapyje tekstą, suskirstyti jį pastraipomis.
3. Patyrinėti, kokių naujų argumentų pateikta tekste apie aktoriaus profesijos ypatumus.
4. Mokinių įsivertinimas pagal pateiktus klausimus (Kas buvo sunkiausia kuriant samprotavimo pastraipą? Ką kitą kartą darytumėte kitaip?).

Komentaras: temai gali būti skiriamos 2 pamokos (viena pamoka teorijai ir aktoriaus profesijos ypatumų nagrinėjimui, kita – kūrybinei veiklai ir darbų analizei). Tai priklauso nuo klasės žinių lygio, pasiruošimo, darbo tempo.

Tema: *Mokomės aprašyti žmogaus charakterį, temperamentą, jausmus. Savęs pažinimas. Mokytojo profesija (2 pamokos).*

Bendrieji pamokos tikslai:

1. Susipažinti su žmogaus aprašymo būdais.
2. Pakartoti teksto sandarą, pastraipų siejimo būdus.
3. Išmokyti aprašyti žmogaus charakterį.
4. Gilinti žinias apie mokytojo profesiją.

Mokymosi uždavinys: taikydami žmogaus aprašymo būdus, mokiniai parašys rašinį „Mano mokytojo portretas“.

Mokymo metodai: pokalbis, aiškinimas, nuomonės išsakymas, filmo demonstravimas, darbas porose, kūrybinis darbas.

Pamokos tipas: mišrus (tikrinamos senos žinios, perteikiamos naujos žinios, formuojami nauji gebėjimai).

Priemonės: Palubinskienė E., Čepaitienė G. *Lietuvių kalba VIII klasei*. Pirmoji knyga. Kaunas: Šviesa, 2009, p.31–32. www.profesijupasaulis.lt

Pamokos eiga:

I. Aiškinamoji motyvacinė.

1. Pateikiame klausimą: pagal ką sutinkame nepažįstamą žmogų ir pagal ką jį išlydime?

Aptariame, kodėl pirmiausia įvertiname žmogaus išvaizdą, o tik paskui sprendžiame apie jo charakterį, temperamentą.

Kas rodo, koks žmogaus charakteris? (elgesys, įpročiai, pomėgiai, nuveikti darbai, kalba ir kt.).

Savęs pažinimas. Koks mano charakteris? Temperamentas? Kas man sekasi geriausiai? Kas nesiseka? Kokia veikla mane domina?

Kokios savybės būtinos mokytojo profesijai? Kas svarbiau: jo išvaizda, veido bruožai ar charakterio bruožai, elgesys, bendravimas su mokiniais?

II. Temos ir tikslų skelbimas.

1. Skelbiama tema, užsirašome sąvokas (tikslus):

- žmogaus portretas,
- charakteristika (temperamentas, jausmai, kalba, elgesys, pomėgiai) vidinė būseną,

- savęs pažinimo reikšmė pasirenkant profesiją,
- mokytojo portretas.

III. Naujos medžiagos nagrinėjimas.

1. Aiškinamės žmogaus aprašymo būdus, užsirašome kaip aprašyti portretą (planas), žmogaus charakterį, kaip rašyti biografiją. Aptariame savo charakterio savybes, jausmus. Naudojamės 27 pratime, 48 puslapyje pateiktais žmogaus charakterio bruožais.
2. Žiūrime filmą apie mokytojo profesiją. Aptariame, kokių žinių reikia, kokių mokomųjų dalykų reikia norint būti mokytoju. Klausiami ar kiekvienas žmogus gali būti mokytojas?
3. Mokiniai kalba apie tai, kokį įspūdį susidarė apie mokytoją iš filmo. Kokius charakterio bruožus galima būtų jai priskirti? Koks mokytojas yra geras mokytojas? Ar turime tokių pavyzdžių mūsų mokykloje?

III. Mokėjimų, įgūdžių įvaldymas. Kūrybinis darbas.

1. Mokiniai dirba poromis. Užduotis: aprašyti pasirinkto mokytojo išvaizdą pagal pateiktą planą.
2. Skaitome mokytojų aprašymus. Analizuojame trūkumus. Atkreipiame dėmesį į aprašymo nuoseklumą.
3. Skiriama kita užduotis: aprašyti 2–3 pasirinkto mokytojo charakterio savybes. Reikalavimas – pagrįsti elgesio pavyzdžiais, faktais.
4. Darbų pristatymas ir analizė. Pastebėtų trūkumų taisymas.

IV. Dalinis rezultatų aptarimas. Savęs įvertinimas.

1. Apibendriname žinias pagal lentoje užrašytus klausimus.
2. Akcentuojame, kas svarbu aprašant žmogaus portretą.

V. Savarankiškas kūrybinis darbas.

1. Mokiniai rašo rašinį „Mano mokytojo portretas“.

VI. Rezultatų aptarimas. Vertinimas.

1. Rašiniai apibendrinami kitoje pamokoje, darbai įvertinami pažymiais, nurodomi individualūs trūkumai.

Pamokos tema: *Kaip sudaromi tekstai pagal lyginimo modelį. Profesijų lyginimo būdai.*

Bendrieji tikslai:

1. Pakartoti teksto sandarą, minčių dėstymo būdus pagal laiko ir erdvės nuoseklumą, priežasties ir pasekmės ryšį, pagal faktų, detalių reikšmingumą.
2. Susipažinti su lyginimo rūšimis: paralelizmu, kontrastu, analogija.
3. Išmokti atpažinti tekstuose naudojamas lyginimo rūšis.
4. Išmokti taikyti nuoseklų ir lygiagretų lyginimo būdą kuriant tekstus.
5. Lavinti karjeros planavimo įgūdžius.
6. Suteikti pažintinę informaciją apie įvairias profesijas.

Mokymosi uždavinys: taikydami nuoseklų arba lygiagretų lyginimo būdą, mokiniai papasakos ir įvertins profesijas pagal pateiktus kriterijus.

Mokymo metodai: pokalbis, aiškinimas, darbas grupėse.

Pamokos tipas: naujos medžiagos teikimo pamoka

Integraciniai ryšiai: informacinės technologijos

Pamokos kontekstas: pamoka vedama informacinių technologijų kabinete

Priemonės: Palubinskienė E., Čepaitienė G. *Lietuvių kalba VIII klasei*. Pirmoji knyga. Kaunas: Šviesa, 2009, p.31–32; projektorius.

www.profesijupasaulis.lt, www.aikos.smm.lt, www.euroguidance.lt

Pamokos eiga:

I. Mokinių parengimas suvokti naują medžiagą.

1. Pradedame pokalbį apie ateitį: ko siekiame? Kokie artimiausi planai? Kokie tolesni tikslai? Kokia profesija domina? Kas paskatino domėtis šia profesija? Kuo man patinka ši profesija?
2. Mokiniai supažindinami su interneto svetaine www.profesijupasaulis.lt. Nurodoma, kad čia galima rasti informaciją apie įvairias profesijas.
3. Kaip pateikiama informacija apie profesijas? Pagal kuriuos požymius ji yra lyginama?

II. Pamokos tikslo ir uždavinių nustatymas.

Skelbiama pamokos tema ir tikslai:

1. Mokiniai užsirašo sąvokas, kurias turi išmokti: Lyginimo rūšys (paralelizmas, kontrastas, analogija), nuoseklus lyginimas, lygiagretusis lyginimas.

III. Naujos medžiagos aiškinimas ir jos įsisavinimas.

1. Mokiniais demonstruojamos pateiktos: parengta schema apie lyginimo rūšis, būdus. Medžiaga analizuojama užduodant klausimus: kada vertosime kontrastą, paralelizmą, analogiją? Kuo skiriasi lygiagretusis lyginimo būdas nuo nuosekliojo?
2. Konkrečių duomenų analizė. Mokiniai gauna užduotį: palyginti profesijas pagal veiklos ir darbo aplinkos kriterijus: barmenas, miškininkas, virėjas, farmacininkas, elektrikas, stalius, muzikantas, jūrininkas. Pasirinkti lyginimo būdą. Dirba grupėse, lygina po 2 nurodytas profesijas. Naudojasi informacija iš profesijų pasaulio tinklapio.
3. Dalinis apibendrinimas. Pasakoja apie profesijas taikydami nuoseklų arba lygiagretų lyginimo būdą. Kuo skiriasi profesijos? Kuri lyginimo rūšis vartojama?

IV. Užduočių savarankiškiems darbams skyrimas.

1. Palyginti savo tėvelių profesijas pagal kriterijus: veiklos pobūdis, darbo aplinka, darbo priemonės. Pasirinkti lyginimo būdą (paralelė, kontrastas). Mokiniai gali naudotis informacija apie profesijas: www.euroguidance.lt/profesijosvadovas, www.aikos.smm.lt, www.profesijupasaulis.lt
2. Namuose skiriama užduotis: sukurti pastraipą: kokios asmeninės savybės ir gebėjimai būtini tėvelių profesijoms.

V. Refleksija. Savęs įvertinimas.

1. Pateikiami klausimai: kam žmogui reikalinga profesija? Kur galima sužinoti apie profesijas? Kas padeda, kas trukdo teisingai pasirinkti profesiją?
2. Apibendriname žinias pagal pateiktus pamokos tikslus.

Komentaras: mokytojas pamokose turi susitarti dėl mokinių vertinimo.

Lietuvių kalbos pamokose yra daug temų, kuriose būtų galima integruoti karjeros planavimą, tai priklauso nuo mokinių susidomėjimo, pateikiamų užduočių įvairovės.

3.3. Pasirinktos profesijos pristatymas

3.3. dok.

(Vardas, pavardė, klasė)

(Profesija)

Programa		
Mokymo įstaiga		
Mokymo dalykai		
Ar studijų programa atitinka tavo mokymosi kryptį?		
Mokymosi trukmė		
Profesinė kvalifikacija		
Profesijos darbo turinys		
Profesijos darbo aplinka		
Kokie įgūdžiai ir asmeninės savybės reikalingos šiai profesijai?		
Kaip dominanti profesija atitinka tavo vertybes, interesus, asmenines savybes ir gabumus?		
Kaip dominanti profesija atitinka tavo sveikatą?		
Kaip dominanti profesija, studijos atitinka socialinę – finansinę tavo šeimos padėtį?		
Ar pasirinkta profesija paklausi darbo rinkoje?		
Kokios šios profesijos karjeros galimybės?		
Profesijos darbo sąlygos?		
Darbo privalumai ir trūkumai.		

Mokiniai gali pristatyti 2 profesijas, todėl paliekamos 2 tuščios skiltys.

3.4. Mokinio įsivertinimo lapas, baigus teorinę pasirenkamojo dalyko „Profesinės karjeros planavimas“ dalį:

3.4. dok.

1. Pažymėkite kompetencijas, kurias įgijote pamokose:

- Supratau, kodėl savęs pažinimas yra svarbus apsisprendžiant ir pasirenkant karjeros kelią.
- Suvokiau, kaip mano unikalios charakterio savybės ir gebėjimai gali man padėti karjeros kelyje.
- Supratau, jog mano pasiekimai mokykloje gali turėti įtakos tolesniam karjeros keliui pasirinkti.
- Suvokiu, kad daugybė dalykų gali man padėti suprasti, kas aš ir kas man svarbu.
- Suvokiu, jog turiu tęsti savęs pažinimo procesą visą gyvenimą.
- Supratau, į ką reikia atkreipti dėmesį renkantis profesiją, kaip išvengti klaidų, kas turi įtakos profesijai pasirinkti.
- Suvokiu kas yra karjera žmogaus gyvenime.

2. Pamoka, veikla kuri man labiausiai patiko:

3. Pamoka, veikla, kuri man nepatiko:

4. Kaip aš jaučiausi pamokose?

5. Ką aš turėčiau daryti geriau? Kokių žinių man trūksta?

6. Ką mokytoja turėtų daryti geriau?

7. V., pavardė, klasė

3.4. Projektas „Profesijų atstovai Kužiuose“

3.5. dok.

Paskirtis: siūlomas projektas suteiks galimybę susipažinti iš arčiau su tam tikrų profesijų atstovais, padrąsins mokinius galvoti apie savo ateitį, skatins kryptingai ieškoti savo pašaukimo kelio (mokymąsi sieti su ateities perspektyvomis), savo lūkesčiais pasidalins su aplinkiniais.

Tikslas: susipažinti ir surinkti medžiagą apie esamus profesijų atstovus aplinkoje, parengti fotografijos darbų parodą.

Uždaviniai: įtraukti mokinius į aktyvų karjeros planavimą, bendradarbiauti su vietos bendruomene, socialiniais partneriais, ugdyti mokinių kūrybiškumą, gebėjimą analizuoti, įvertinti savo tinkamumą vienai ar kitai profesijai.

Dalyviai: 7, 9, 10, 11 klasių mokiniai, fotografijos būrelio nariai.

Metodai: diskusijos, IKT panaudojimas, saviugdų metodai, stebėjimas, profesijų aprašai, medžiagos rinkimas, pokalbis, interviu.

Darbo formos: integruotos lietuvių kalbos, dailės, informacinių technologijų pamokos, fotografijos būrelio užsiėmimai.

Etapai:

- 1. Įvadinis etapas.** Diskusija, lietuvių kalbos pamokose, kuria siekiama sudominti mokinius. Diskutuojama apie profesijų atstovus Kužiuose, darbo galimybes praeityje ir šiuo metu. Apie karjeros sampratą: kas tai yra? Mokiniais siūloma sudaryti Kužiuose žinomų profesijų sąrašą. Savo mintimis pasidalyti grupelėje ir praplėsti savo idėjas.
- 2. Tiriamasis etapas.** Mokiniai pasirenka profesijas, kurios domina, atlieka pirminį tyrimą: informacinių technologijų pamokose ieško informacijos apie profesijas, mokymosi studijų galimybes: www.euroguidance.lt/profesijosvadovas, www.profesijupasaulis.lt, www.studijos.lt, www.kurstudijuoti.lt, www.aikos.smm.lt ir bibliotekoje. Kalbina žmones darbo vietose, juos fotografuoja. Diskutuoja su šeimos nariais.
- 3. Vertinimo etapas.** Mokiniai sistemina surinktą informaciją. Atrenka nuotraukas parodai. Parengia kiekvienos profesijos aprašus (žr. priedą). Pakviečia profesijų atstovus dalyvauti parodos atidaryme.
- 4. Pristatymo etapas.** Parodos atidarymas, pristatomi 7 profesijų atstovai, interviu su profesijų atstovais. Profesijų pristatymas klasėse, renginyje „Karjeros dienos mokykloje“ metu.

Policininkas

Visuomenės laisvė yra ne kas kita, kaip tikslus teisingų ir lygių visiems visuomenės įstatymų laikymasis.

Karlas Džiuzepe Bota

Profesijos atstovai:

Valerijus Sauliūnas – Šiaulių apskrities VPK, Šiaulių r. PK VTS PP tyrėjas.

Evaldas Ručinskas – Šiaulių apskrities VPK, Šiaulių r. PK VTS PP tyrėjas.

Ką veikia policininkas? Policininko užduotis – teisėtvarkos saugojimas atitinkamoje savivaldybėje ar mieste.

Kokios veiklos yra šiame darbe?

Teisės aktų bei įsakų laikymosi priežiūra (pvz., dėl prekybos turgavietėse, prostitucijos ir kt.); pagalba vietos valdžiai, žmonių informavimas apie jų teises ir pareigas; atsakymas į vietos gyventojų ir turistų klausimus (įskaitant užsienio) ir kelio parodymas; ėmimasis tinkamų veiksmų nusikalstamų ar kitų pažeidimų atveju ar jei yra pagrindo manyti, kad toks pažeidimas buvo įvykdytas; baudų surinkimas, pvz., eismo pažeidimų, prekybos leidimo, chuliganizmo, ramybės pažeidimo ir tapatybės tikrinimas; asmenų pristatymas į policijos nuovadas; neteisėtai laikomų ginklų konfiskavimas, teritorijų atitvėrimas, kad į jas negalėtų patekti minios, užrakintų patalpų atidarymas bei būtina įstatymo ir visuomenės vardu nustatyta tvarka; bendradarbiavimas su valstybės policija.

Kur ir kokiomis sąlygomis yra dirbamas šis darbas?

Dirbama pačioje įvairiausioje aplinkoje, bet dažniausiai lauke. Taip pat tikėtinas darbas kintančiomis oro sąlygomis ir tikėtinas darbas pamainomis.

Kokias priemones / įrangą jie naudoja?

Suėmimo metu naudojami antrankiai, esant reikalui – policininko lazda ar šaunamasis ginklas.

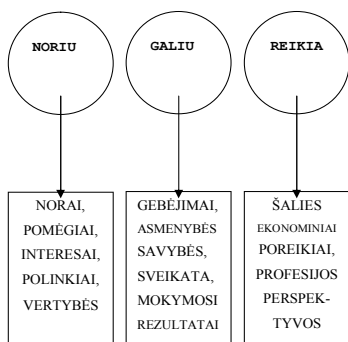
Ko reikia, norint sėkmingai atlikti darbą?

Pageidautinas aukštesnysis išsilavinimas, galimai pageidautinas aukštesniojo mokslo ar gautas mokyklos baigimo pažymėjimas (leidžiantis stoti į universitetą) ir baigti specialūs kursai policijos karininkams bei fizinis ir psichinis tinkamumas, sugebėjimas greitai reaguoti ir spręsti, sugebėjimas naudotis savo autoritetu, asmens drausmė, patikimumas.

4. PAPILDOMA INFORMACIJA:

4.1. Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos PIT parengtas lankstinukas

Išanalizavę „Ko noriu?“,
„Ka galiu?“
(Noriu, bet ar galiu?),
„Ar reikia?“
(Žinau, kad noriu, žinau, kad
galiu, bet ar reikia?
Kokios perspektyvos?) -
priimame sprendimą

Lankstinuką parengė psichologė K. Jackevičienė
Atnaujinta 2009-10-22

KUPIŠKIO LAURYNOS STUOKOS- GUCEVIČIAUS
GIMNAZIJA

Naudingi interneto puslapiai:

- ksgg.w3.lt - galima rasti informacijos apie gimnazijos PIT (profesinio informavimo taško) veiklą.
- www.profesijupasaulis.lt - rasite iliustruotų profesijų aprašymų; informacijos, kaip pasirinkti jums labiausiai tinkama profesiją pagal jūsų polinkius ar gebėjimus; pasiūlymų ir informacijos apie tai, kaip sėkmingai integruotis į darbo rinką.
- www.aikos.smm.lt - čia rasite informacijos apie švietimo sistemos teikiamas paslaugas; informacijos apie mokymo įstaigas, įregistruotas studijų ir mokymo programas, būsimą darbinę veiklą.
- www.euroguidance.lt/profesijosvadovas - čia pateiktas interaktyvus profesijos vadovo variantas.
- www.karjerosmokykla.europass.lt - galima rasti informacijos apie mokslą, darbą, karjerą.
- www.euroguidance.lt/jaunimui.htm - puslapis skirtas žmonėms, besirenkantiems profesiją, planuojantiems karjerą, svarstantiems apie mokslo ir studijų galimybes Lietuvoje ir Europoje.
- www.studijos.lt/businiems studentams/balu_skaiciuokle - rasite baltų skaičiuoklę ir kitos aktualios informacijos būsimiems studentams.
- www.idb.lt - galite rasti informacijos apie situaciją šalies darbo rinkoje, išdarbinimo galimybių barometrą.
- www.darborinka.lt/informacine_medziaga - galima rasti darbo paieškos žingsnius.
- www.ldrmt.lt/paslaugas, www.cvonline.lt - šiuose puslapiuose rasite profesinio kryptingumo testų.

PATARIMAI
PATARIMAI
BESIRENKANTIEMS
BESIRENKANTIEMS
PROFESIJA

Tavo kelias į sėkmę prasideda jau šiandien, jeigu nemažai laiko ir dėmesio skirsi jam pasirinkti, o paskui kryptingai juo eisi.

Profesijos pasirinkimas pernelyg svarbus įvykis, kad patikėtum tai kam nors kitam.

• SKIRKITE LAIKO PROFESIJAI PASIRINKTI

Norint teisingai pasirinkti profesiją, reikia gerai pažinti save, žinoti savo norus, gabumus, gerai orientuotis profesijų pasaulyje, rinkos poreikiuose, mokėti įvertinti savo profesinį tinkamumą. Tai veikla, kuriai reikia nemažai laiko. Tačiau šis laikas nebus sugaištas veltui. Gautas žinios ir įgūdžiai pravers gyvenime.

• IEŠKOKITE

Paklauskite savęs: ko aš noriu? Ko siekiu gyvenime? Koks darbas man patiktų? Kokia veikla, kokius užsiėmimus mėgstu? Susiraskite informacijos apie profesijas, kad žinotumėte, iš ko renkatės. Plačiau ir giliau pasidomėkite sritimis, su kuriomis siejate savo karjerą.

• PAŽINKITE SAVO STIPRIĄ-SIAS IR SILPNAŠIAS PUSES

Kaip jūs mokotės? Kokie dalykai sekasi, kokie - ne? Kodėl? Kaip bendraujate? Koks jūsų veikloje? Už ką jūs giria? Už ką peikia? Kokios jūsų asmenybės savybės atsiskleidžia šiose situacijose? Kur jums sekasi? Kur nesiseka? Kas trukdo, kad sektųsi?

• PAŽINKITE TEIGIAMAS IR NEIGIAMAS PROFESIJOS PUSES

Skaitykite profesijų aprašus, lankykites „atvirų durų“ dienoje, kalbėkitės su studentais, profesijų atstovais. Klauskite, kas gera, kas patinka jų darbe, o kas trukdo, sunku, neigiama. Pagalvokite, kiek tai jums tiks. Atkreipkite dėmesį į profesijos reikalavimus sveikatai. Kokia jūsų sveikata?

• APSVARSTYKITE

Gerai apgalvokite ir pasverkite savo norus ir galimybes. Įvertinkite visas galimas alternatyvas, pasirinkite prioritetus. Numatykite atsarginius kelius.

• BŪKITE AKTYVŪS, BANDYKITE

Renkantis profesiją, svarbios ne tik žinios ir informacija. Labai praverčia praktika ir įgūdžiai, praplečiantys savęs pažinimą. Mėgstama veikla - hobi, būreliai, kursai, sporto, meno mokyklos, visuomeninė veikla, darbas per vasaros atostogas - tai reali galimybė išbandyti save veikloje, pasitikrinti savo gabumus, interesus, tinkamumą, pamatyti darbo aplinką.

TARKITĖS

Realia pagalba gali suteikti žmonės, kurie jus geriausiai pažįsta. Tėvai, draugai, muzikos, dailės, technologijų mokytojai ir kitų dalykų mokytojai, treneriai gali padėti susigaudyti tavo gabumuose, asmenybės savybėse, gyvenimo ir darbo vertybėse. Gali duoti gerą patarimą, paremta patyrimu ir stebėjimu iš šalies, diskutuoti jums rūpimais klausimais.

KONSULTUOKITĖS

Jei jaučiate, kad to, ką sužinojote jums nepakanka sprendimui priimti, jei norite giliau pažinti savo gebėjimus ir kitas asmenybės savybes, įvertinkite tinkamumą profesijoms - kreipkitės į psichologą ar kitus profesinio informavimo specialistus. Šiais klausimais konsultuoja mokyklos PIT darbuotojai, PMMMC (Pagalbos mokiniui, mokytoji ir mokyklai centro) Profesinio informavimo ir konsultavimo skyriaus bei Darbo biržos, Darbo rinko: mokymo ir konsultavimo tarnybų specialistai.

PLANUOKITE

Numatykite, ko sieksite, ir žingsnius, kaip to pasiekti. Gal profesija reikalauja savybių, žinių ar pasirengimo, kurių jums trūksta. Numatykite, kaip kompensuosite šį trūkumą. Pagalvokite, ką veiksime, jei iš karto nepavyktų pasiekti savo tikslų.

4.2. Kėdainių „Atžalyno“ gimnazijos PIT parengtas lankstinukas

LIETUVOS AUKŠTOSIOS MOKYKLOS

- Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija (LKA)
- ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas (ISM)
- Kauno medicinos universitetas (KMU)
- Kauno technologijos universitetas (KTU)
- Klaipėdos universitetas (KU)
- Lietuvos kūno kultūros akademija (LKKA)
- Lietuvos muzikos ir teatro akademija (LMTA)
- Lietuvos veterinarijos akademija (LVA)
- Lietuvos žemės ūkio universitetas (LŽU)
- Mykolo Romerio universitetas (MRU)
- Šiaulių universitetas (ŠU)
- Vilniaus dailės akademija (VDA)
- Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VGTU)
- Vilniaus pedagoginis universitetas (VPU)
- Vilniaus universitetas (VU)
- Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla (VU TVM)
- Vytauto Didžiojo universitetas (VDU)

Alytaus kolegija	www.akolegija.lt
Šiaulių kolegija	www.siaulikolegija.lt
Šiaulių krašto vadybos, teisės ir kalbų kolegija	www.kolegija.com
Šiaurės Lietuvos kolegija	www.slk.lt
Kauno kolegija	www.kauko.lt
Kauno verslo kolegija	www.kvk.lt
Kauno technikos kolegija	www.ktk.lt
Klaipėdos kolegija	www.kik.lt
Klaipėdos socialinių mokslų kolegija	www.klsmk.lt
Klaipėdos verslo ir technologijų kolegija	www.klvtk.lt
Klaipėdos verslo kolegija	www.klvtk.lt
Lietuvos jūreivystės kolegija	www.lmc.lt
Marjampolės kolegija	www.marko.lt
Panevėžio kolegija	www.panko.lt
Religijos studijų kolegija	www.rsk.lt
Utenos Kolegija	www.ukolegija.lt
Vakarų Lietuvos verslo kolegija	www.vlvk.lt
Vilniaus dizaino kolegija	www.dizainokolegija.lt
Vilniaus kolegija	www.viko.lt
Vilniaus kooperacijos kolegija	www.vkk.lt
Vilniaus statybos ir dizaino kolegija	www.vsdk.lt
Vilniaus teisės ir verslo kolegija	www.vtvk.lt
Vilniaus vadybos aukštoji mokykla	www.vva.lt
Vilniaus verslo kolegija	www.kolegija.lt
Zemaitijos kolegija	www.zemko.lt

KĖDAINIŲ „ATŽALYNO“ VIDURINĖ MOKYKLA

**Mokykis
ir
ruoškis
karjerai**

2009 m.

Darbdaviai ieško žmonių, kurie sugeba:

spręsti problemas;
dirbti kartu su kolektyvu;
dirbti kaip kolektyvo lyderiai;
rodyti iniciatyvą;
laiku atlikti darbus;
atlikti, ką pažadėjo;
būti pasirengę nuolatos mokytis;
laikytis taisyklių, kur tai būtina;
sumaniai daryti kitiems žmonėms įtaką, sureguliuoti konfliktus;
didžiausią dėmesį skirti klientams; prisitaikyti prie pasikeitimų; išlaikyti teigiamą ir entuziastingą požiūrį net kai padėtis iš tikrųjų sudėtinga; prisitaikyti prie naujų sąlygų.

Darbdaviai vengia žmonių, kurie:

sukuria problemas;
gali atlikti tik solo partiją;
vengia atsakomybės;
laukia, kol jiems pasakys, ką daryti; vėluoja atlikti darbus;
per daug žada ir per mažai padaro;
mano, kad jaunystėje įgytos specialybės visiškai pakanka darbui atlikti;
ignoruoja taisykles, net jeigu jos labai svarbios, pvz., susijusios su sveikata ir saugumu; lengvai įsižeidžia; kritikuoja klientus;
mano, jog senais gerais laikais gyventi buvo geriausia;
dejuoja ir inkščia;
sako „man nepriklauso to daryti“.

Šeši sugebėjimai, reikalingi darbui susirasti:

- **Viltis (gebėjimas tikėti, kad pagaliau pavyks).**
- **Gebėjimas naudotis pažįstamų pagalba.**
- **Bendravimo sugebėjimai.**
- **Gebėjimas pristatyti darbdaviui savo pasirengimą darbui.**
- **Atsparumas stresui.**
- **Nusiteikimas mokytis.**

ČIA RASI VISKĄ, KAS TAU ĮDOMU

- <http://www.lamabpo.lt>
- <http://www.karjerosmokykla.europass.lt/>
- <http://www.euroguidance.lt/>
- <http://www.aikos.smm.lt/>
- <http://www.darborinka.lt/>
- <http://www.profesijupasaulis.lt/>

GYVENIMO APRAŠYMAS (CV)

Reikėtų išryškinti	Nevertėtų rašyti
Asmeninius duomenis: vardą, pavardę, gimimo datą, visą adresą, telefono numerį, fakso numerį, el. pašto adresą.	Nereikšmingų asmeninių duomenų: amžiaus, pravardeš, šeimos padėties, pilietybės, vaikų gimimo datų.
Išsilavinimą; nurodykite išsilavinimą, specializaciją, įgytas per pastaruosius 5 metus (galite pažymėti vidurinės mokyklos baigimą). Galite išryškinti studijų detales, jei tai svarbu ir jei jos turi ryšį su darbo tikslais. Rašydami apie išsilavinimą, paminkite ne tik pagrindinį, bet ir specializaciją, kursus, seminarus, jei tai turi ryšį su darbu.	Faktų, apimančių senesnius nei 5 metų duomenis: pažymių, laipsnių, nereikšmingų mokymosi dalykų. Kursų, nepažįstų darbų ar tobulinimosi programų. Papildomų darbų (per pastaruosius 5 metus).
Paskutinių 5 metų narystę organizuojant įvairias labdaras, renginius visuomeninėse organizacijose.	Politinės ir religinės veiklos.
Pripažinimus ir apdovanojimus ypač svarbu pažymėti, jei jie susiję su Jūsų būsimojo darbo tikslais (nerašyti datų, jei tai buvo seniau nei prieš 5 metus)	Radikalių ar etninių pažiūrų.
Specialius interesus ir įgūdžius, susijusius su būsimoju darbu.	Interesų, kurie gali būti įvardyti kaip neigiami, pavyzdžiui: alpinizmas – tuomet galbūt Jūs nuošalus, rizikuojantis? O gal rizikuosite ir darbo metu?
Kaip priedą galima siūlyti garso, vaizdo juostas, interneto adresus, žurnalų straipsnius, jei jie pabrėžia Jūsų kompetenciją.	Komentarų apie minėtų ekspertų darbo patirtį.

4.3. Kužių vidurinės mokyklos PIT parengtas lankstinukas

*Tik pasitikėdami savimi
įgysite drąsos ir jėgos, kad
galėtume suartėti su
žmonėmis ir įtikinti juos.
H. Ryborz*

PIT adresas:

Skaitlykla
Kužių vidurinė mokykla
Vilties g. 9, Kužiai, Šiaulių r.
Tel.: (841) 37 53 96
(8-41) 37 53 94

Interneto svetainės adresas:
<http://kuziaivm.mok.lt>

PIT koordinatorė
EDITA BRASIENĖ, direktorės
pavadootoja ugdymui.

Profesijos patarėja
EDITA LINGAITĖ

KUŽIŲ VIDURINĖ MOKYKLA, ŠIAULIŲ RAJONAS

PIT
PROFESINIO INFORMAVIMO TAŠKAS

2009–2010 m. m.

PIT veiklos tikslas – teikti įvairiapusiškas paslaugas siekiant padėti žmogui išlikti užimtumo sistemoje (švietimo arba darbo pasaulyje), rasti darbą bei netekus darbo prisitaikyti prie naujų darbo rinkos reikalavimų ir grįžti į užimtumo sistemą.

PIT veiklos uždaviniai:

- teikti informaciją apie švietimo sistemą, priėmimo sąlygas Lietuvos aukštosiose ir profesinėse mokyklose,
- Informuoti apie mokymosi galimybes kitose šalyse,
- Informuoti ir patarti dėl mokymosi kryptių, specialybių, kvalifikacijų bei profesijų sąsajų,
- Teikti informaciją apie profesijas, ir darbo rinką, bei jos prognozes,
- Teikti informaciją apie profesinės karjeros galimybes,
- Bendradarbiauti su socialiniais partneriais,
- Kaupti, sisteminti informaciją.

PIT veiklos kryptys:

- PIT veiklos planavimas, organizavimas, ir koordinavimas,
- Informacijos kaupimas ir sisteminimas,
- Informacijos teikimas,
- Pagalba asmenims, ieškantiems ir naudojantiems profesinę informaciją (mokytojai, mokiniai, jų tėvai, studentai, bedarbiai, darbdaviai ir kt.),
- Klientų profesinės informacijos poreikių tyrimų organizavimas, atlikimas,

- Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis,
- Šviečiamojo darbo profesinio informavimo klausimais organizavimas.

Skiriamos pagrindinės tikslinės grupės:

- **Vaikai ir jaunimas besimokantieji bendrojo lavinimo mokykloje,**
- Dirbantys asmenys
- Bedarbiai
- Jaunimas ir suaugusieji besimokantieji profesinio rengimo institucijose.

PIT veiklos planas

Veikla	Data
PIT veikla mokyklos stende	Visus m. m.
Internetinio puslapio tvarkymas	Visus m. m.
Metodinės literatūros atnaujinimas. Naujų leidinių įsigijimas.	Visus m. m.
11–12 kl. mokinių aplankų rengimas.	Visus m. m.
Bendradarbiavimas su ŠMPF rengiant metodinę priemonę.	Visus m. m.
Informacijos teikimas apie darbo rinką bei jos pokyčius.	Visus m. m.
Pažintinės informacijos teikimas apie kvalifikacijas, profesinės karjeros galimybes.	Visus m. m.
Susitikimai su ŠPRC (Šiaulių profesinio rengimo centru), Šiaulių kolegijos, Šiaurės kolegijos, Utenos kolegijos atstovais.	Visus m. m.
Lankstinuko mokinių tėvams apie PIT veiklą ir profesijos pasirinkimą leidimas.	II pusmetis
Tėvų susirinkimas.	Spalio mėn.

Supažindinimas su PIT teikiamomis galimybėmis, profesinio informavimo ir konsultavimo šaltiniais ir institucijomis.	
Konsultacinis mėnuo dalykų mokytojams, klases auklėtojams apie PIT, profesinį informavimą.	Lapkričio mėn.
Mokinių poreikių nustatymas renkantis profesiją.	Gruodžio mėn.
Dalyvavimas seminare Utenos kolegijoje „Kodėl kolegines studijas?“	Gruodžio mėn.
Metodinė pagalba, konsultacijos L. Ivinskio gimnazijos PIT.	Sausio mėn.
Metodinė pagalba, konsultacijos Kuršėnų Stasio Anglickio pagrindinės mokyklos PIT.	Vasario mėn.
11–12 kl. mokinių išvyka į parodą „Studijos. Mokslas, Karjera“.	Vasario mėn.
Tėvų susirinkimas. Pokyčiai egzaminų ir aukštojo mokslo sistemoje.	Vasario mėn.
Karjeros diena.	Kovo mėn.
Individualios konsultacijos 10 kl. mokiniams. Tollesnio mokymosi galimybių. Mokymosi kryptių pasirinkimas 11 klasėje.	Kovo mėn.
Metodinė pagalba, konsultacijos Drąsūčių pagrindinės mokyklos PIT.	Balandžio mėn.
Tolimesnio mokinių mokymosi duomenų rinkimas ir analizė.	Rugpjūčio–rugsėjo mėn.

4.4. Muziejai, rengiantys edukacines programas moksleiviams

PAŽINTIS SU PROFESIJOMIS MUZIEJUOSE

Dauguma Lietuvos muziejų rengia įvairaus turinio edukacines programas mokiniams: temines, apžvalgines ekskursijas, pamokėles, užsiėmimus ir pan. Specialūs užsiėmimai netradicinėje aplinkoje padeda mokiniams teoriją, išdėstytą va-dovėliuose, susieti su konkrečiais daiktais, dokumentais. Mokiniai, atvykę į edukacinius užsiėmimus, naudojami muziejiaus ekspozicijų ir fondų medžiaga. Tuomet jie gali pasijausti atradėjais ar tyrinėtojais. Tai geriausias būdas derinti teoriją su praktika. Socialiniai pedagogai, mokytojai, klasių vadovai organizuodami išvykas dažnai ieško temų, kurios būtų įdomios mokiniams ir suteiktų jiems žinių. Šis sąrašas gali padėti suorganizuoti įdomią ir turiningą išvyką.

- ANATOMIJOS INSTITUTO MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 32 72 83.
- APSKAITOS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 272 6951.
- ARKLININKYSTĖS MUZIEJUS, Bajorų k., Užpalių sen., Utenos r.
- ARKLIO MUZIEJUS, Niūronių k., Anykščių r, tel. (8 381) 51 722.
- EŽERŲ ŽVEJYBOS MUZIEJUS, Molėtų r., tel. 8 687 01 795.
- FARMACIJOS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 237 55 41.
- FIZIKOS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 236 6040.
- FOTOGRAFIJOS MUZIEJUS, Šiauliai, tel. (8 41) 52 43 93, (8 41) 52 43 96.
- GAMTOS EKSPOZICIJA, Plateliai, Plungės r., tel. (8 448) 49 231.
- GELEŽINKELIŲ MUZIEJUS, Vilnius, (8 5) 269 3741, (8 5) 269 27 31.
- GEOLOGIJOS IR MINERALOGIJOS MUZIEJUS, Vilnius, (8 5) 239 82 77.
- KALVYSTĖS MUZIEJUS, Klaipėda.
- KAUNO APSKRITIES PEDAGOGINIS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 20 62 10.
- LDM LAIKRODŽIŲ MUZIEJUS, Klaipėda, tel. (8 46) 41 04 14.
- LIETUVOS AKLŲJŲ ISTORIJS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 215 06 15.
- LIETUVOS AVIACIJOS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 29 55 47, (8 37) 39 03 57.
- LIETUVOS AVIACIJOS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 29 55 47, 39 03 57.
- LIETUVOS BANKO MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 268 03 33.
- LIETUVOS ENERGETIKOS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 278 20 85, 8 682 63 265.
- LIETUVOS ETNOKOSMOLOGIJOS MUZIEJUS, Kulionių k., Molėtų r., tel. (8 383) 45 424.
- LIETUVOS GEOLOGIJOS MUZIEJUS, Vievis, tel. (8 528) 26 492, (8 5) 216 09 67.
- LIETUVOS JŪRŲ MUZIEJUS, Klaipėda, tel.: (8 46) 49 07 40, (8 46) 49 07 54.
- LIETUVOS KULINARINIO PAVELDO MUZIEJUS, Birštonas, Prienų r., tel. (8 319) 62 030.
- LIETUVOS MATEMATIKŲ MUZIEJUS, Vilnius, (8 5) 233 22 28, (8 5) 233 60 22.
- LIETUVOS MEDICINOS IR FARMACIJOS ISTORIJS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 20 15 69.
- LIETUVOS MEDICINOS IR FARMACIJOS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 20 15 69.
- LIETUVOS RADIO IR TELEVIZIJOS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 236 32 14.
- LIETUVOS TEATRO, MUZIKOS IR KINO MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 262 24 06.
- LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO UNIVERSITETO MUZIEJUS, Akademija, Kauno r., tel.: (8 37) 78 81 12, (8 37) 39 75 00
- MEDICINOS MUZIEJUS, Zitos g. 18, Panevėžys.
- MINERALŲ MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 210 47 16.
- PASIENIEČIŲ MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 271 69 76.
- POLICIJOS DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS CENTRINIS POLICIJOS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 271 99 96, (8 5) 271 97 31.
- POLICIJOS MUZIEJUS, Šiauliai, tel. (8 41) 39 75 22.
- PUNIOS GIRININKIJOS MIŠKO MUZIEJUS, Panemunininkų k., Punios girininkija, Alytaus r., tel. (8 315) 48 688.
- PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS MUZIEJUS, Šiauliai, tel. (8 41) 39 79 11.
- RADIO IR TELEVIZIJOS MUZIEJUS, Šiauliai, tel. (8 41) 52 43 99.
- RYŠIŲ ISTORIJS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 42 49 20.
- SENOVINĖS BITININKYSTĖS MUZIEJUS, Stripeikiai, Aukštaitijos nacionalinis parkas, Ignalinos r., tel. (8 386) 53 135, mob tel. 8 687 59 330.
- STIKLO MUZIEJUS IR PAVEIKLŲ GALERIJA, Balninkai, Molėtų r., tel.: (8 383) 44 225; 8 698 33 048.
- ŠIAULIŲ TARDYMO IZOLIATORIAUS NELEISTINŲ DAIKTŲ MUZIEJUS, Šiauliai, tel.: (8 41) 43 09 21, (8 41) 43 29 11.
- TADO IVANAUSKO ZOOLOGIJOS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 22 25 43.
- TARDYMO IZOLIATORIAUS MUZIEJUS, Šiauliai, tel. (8 41) 43 09 21.
- KERAMIKOS MUZIEJUS, Kaunas, tel. (8 37) 20 35 72.
- TAUTODAILĖS IR AMATŲ CENTRAS, Dumsių sen., Šveicarijos k., Jonavos r.)
- UŽUPIO KALVYSTĖS GALERIJA-MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 230 77 92.
- VANDENTVARKOS MUZIEJUS, UAB „Šiaulių vandenys“.
- VIEKŠNIŲ PIRMOSIOS VAISTINĖS MUZIEJUS, Vieکشniai, Mažeikių r., tel. (8 443) 37 420.
- VILNIAUS APSKRITIES CENTRINIO PAŠTO MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 261 67 59.
- VILNIAUS UNIVERSITETO CHEMIJOS FAKULTETO MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 275 57 16.
- VILNIAUS UNIVERSITETO MEDICINOS FAKULTETO MEDICINOS ISTORIJS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 239 87 43.
- VILNIAUS UNIVERSITETO MOKSLO MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 268 71 54.
- VILNIAUS UNIVERSITETO ZOOLOGIJOS MUZIEJUS, Vilnius, tel. (8 5) 239 82 69, mob. tel. 8 614 58 815.
- VYTAUTO DIDŽIOJO KARO MUZIEJUS, Kaunas, tel.: (8 37) 32 07 65, (8 37) 42 21 46.
- ZARASŲ ENERGETIKOS MUZIEJUS, Tiltiškių k., Salako seniūnija, Zarasų r. tel.: (8 385) 45 572, (8 385) 30 890.
- ŽEMDIRBYSTĖS PADARGŲ, MAŠINŲ IR LAUKO AKMENŲ EKSPOZICIJA, Aleksandrija, Skuodo r., tel.: (8 686) 70 27, (8 440) 43680, (8 440) 43778.
- KARINĖS JŪRŲ PAJĖGOS, Naujojo uosto g. 24, Klaipėda. (8 46) 39 12 05.
- ŽVAKIŲ FABRIKAS, Kaunas, mob. tel. 8 612 23 192.
- ŠOKOLADO FABRIKAI, Trakai, mob. tel.: 8 655 71 143, 8 685 78 262; Kaunas, mob. tel. 8 686 42 840.
- ŠOKOLADO GAMYBA AJ ŠOKOLADE, Šiauliai, mob. tel. 8 698 10 331, tel. (8 41) 42 27 33.
- EDUKACINIAI UŽSĖMIMAI SALDAINIŲ FABRIKE „RŪTA“, Šiauliai, tel. (8 41) 52 30 65.
- JUODOSIOS KERAMIKOS DIRBTUVĖS, Jaunimo g. 17, Gruzdziai, Šiaulių r., tel. (8 41) 37 23 57.
- ETNINIS DARGAIČIŲ KAIMAS ŠIAULIŲ RAJONE, <http://www.dargaiciai.lt>
- EDUKACINIAI UŽSĖMIMAI ADOMO PETRAUSKO MUZIEJUJE, „Dūminė gryčia ir buitės darbai“, „Lino kelias“, Uoginių k., Kupiškio r., mob. tel. 8 610 01 465. Daugiau informacijos APIE EDUKACINES PAMOKAS KUPIŠKIO ETNOGRAFIJOS MUZIEJUJE ir jo struktūriniuose padaliniuose <http://www.kupiskis.lt/index.php/lt/34908>
- ROKIŠKIO KRAŠTO MUZIEJAUS EDUKACINĖS PROGRAMOS „Sūrio kelias“, „Mano tėvelis buvo kalvelis“, „Gobeleno audimas“ ir kt. <http://www.muzejusrokiskyje.lt/lt/page/11>
- PASVALIO KRAŠTO MUZIEJAUS EDUKACINĖS PROGRAMOS „Audimo mokyklėlė“, „Kiek kainuoja žirgas“ ir kt. <http://www.pasvaliomuziejus.lt/index.php?cid=156>
- EDUKACINĖS PROGRAMOS BIRŽŲ KRAŠTO MUZIEJUJE „SĖLA“ „Nusikalk monetą pats“, „Sudėliok koki!“ „Senoji popieriaus gamyba“ ir kt. http://www.muzejiai.lt/birzai/edukacija_seloje.htm
- PANEVĖŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJAUS EDUKACINĖS PROGRAMOS, „Mokomės rašyti knygą“, „Vaistažolių paslaptys“ ir kt. <http://www.paneveziomuziejus.lt/index.php?cid=12>

4.5. Neakivaizdinės mokyklos

PAŽINTIS SU NEAKIVAIZDINĖMIS MOKYKLOMIS

	NEAKIVAIZDINĖS MOKYKLOS:	KONTAKTAI:
	Nacionalinė moksleivių akademija (NMA) – skirta itin gabiems 7–10 klasių mokiniams.	Viėšoji įstaiga „Nacionalinė moksleivių akademija“ , Studentų g. 63A–1, LT-51368 Kaunas, mob. tel. 8 677 68 899, el. p. nacionalineakademija@gmail.com www.nmakademija.lt
	Nacionalinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos neakivaizdinis skyrius – skirta itin gabiems menui 1–10 klasių mokiniams.	T. Kosciuškos g. 11, LT-01100 Vilnius, tel. (8 5) 261 52 77, mob. tel. 8 674 53 460 www.cmm.lt/cms/content/view/19/22
GAMTOS	Fizikos olimpas – dvi­metė mokykla, skirta itin gabiems fizikai 10–12 klasių mokiniams.	Vilniaus universitetas , Saulėtekio al. 9, III rūmai, 200 kab., LT-10222 Vilnius, tel. (8 5) 269 86 76, (8 5) 233 01 40, 8 686 13 779, el. p. olimpas@ff.vu.lt. www.olimpas.lt
	Fotonas – 2–4 metų mokykla, skirta 9–12 klasių mokiniams, norintiems pagilinti fizikos žinias.	Šiaulių universitetas , P. Višinskio g. 19, 106 kab., LT-76351 Šiauliai, tel. 8(41) 59 57 24, el. p. fotonas@fm.su.lt www.fotonas.su.lt
	Neakivaizdinė jaunųjų chemikų mokykla „Pažinimas“ – dvi­metė, skirta 10–12 klasių mokiniams, norintiems pagilinti chemijos žinias.	Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras , Žirmūnų g. 1B, LT-09101 Vilnius, tel. (8 5) 276 45 43, el. p.: info@lmitkc.lt, chemija@lmitkc.lt. www.chemija.mums.lt www.lmitkc.lt/lt/chemiku_mokykla_pazinimas_
	Jaunųjų biochemikų – dvi­metė mokykla, skirta 11–12 klasių mokiniams, norintiems pagilinti šios srities žinias.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel. (8 5) 267 19 30, el. p. e.kilikeviciene@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Biochemiku_Sch.html
	Jaunųjų ekologų – dvi­metė mokykla, skirta 10–11 klasių mokiniams, norintiems pagilinti šios srities žinias.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel. (8 5) 267 19 12, el. p. h.grigorovic@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Ecologu_Sch.html
	Jaunųjų ornitologų – dvi­metė mokykla, skirta asmenims nuo 14 iki 21 metų amžiaus, besidomintiems ornitologija.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel. (8 5) 267 00 60, el. p. s.mameniskiene@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Ornitologu_Sch.html
	Kinologų – dvi­metė mokykla, skirta asmenims nuo 14 iki 21 metų amžiaus, besidomintiems kinologija.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel.: (8 5) 267 00 60, (8 5) 267 00 90, el. p. s.mameniskiene@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Kinologu_Sch.html
	Jaunųjų vaistažolininkų – dvi­metė mokykla, skirta 9–11 klasių mokiniams.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel. (8 5) 267 19 30, el. p. i.peciulienė@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Vaist_Sch.html
	Gamtos mokslų vadybos – 1 metų mokykla, gali mokytis pageidaujantys mokiniai nuo 14 metų.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel. (8 5) 267 19 12, mob. tel. 8 698 73 203, el. p. a.kulbis@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Gamtos_Sch.html
	Jaunųjų gamtos žurnalistų – dvi­metė mokykla, skirta 10–11 klasių mokiniams.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel. (8 5) 267 00 84, el. p. v.drobelyte@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Literaturos_Sch.html
	Neakivaizdinė aplinkosaugos mokykla „Žalioji studija“ – vien­metė mokykla, skirta 8–11 klasių mokiniams.	Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras , Džiaugsmo g. 44, LT-11302 Vilnius, tel. (8 5) 267 19 12, el. p. b.sudziene@gamtininkai.lt www.gamtininkai.lt/Green_study.html
	Jaunojo judesio korekcijos specialisto mokykla – kviečiami 11–12 klasių mokiniai.	Jaunojo judesio korekcijos specialisto mokykla P. Višinskio g. 25, 216 kab., Šiauliai, tel. (8 41) 59 57 34, el. p. registracija@spf.su.lt www.spf.su.lt/registracija

	NEAKIVAIZDINĖS MOKYKLOS:	KONTAKTAI:
TIKSLIEJI	Jaunųjų programuotojų – dvimetė mokykla, skirta 8–11 klasių mokiniams. Olimpiadininkų – skirta 6–9 klasių mokiniams.	Jaunųjų programuotojų mokykla, Matematikos ir informatikos institutas, Akademijos g. 4, LT-08663, Vilnius, tel. (8 5) 210 93 20, el. p. jpm@ktl.mii.lt http://ims.mii.lt/jpm/content
	Lietuvos jaunųjų matematikų – dvimetė mokykla, skirta 11–12 klasių mokiniams.	LJMM, Matematikos ir informatikos metodikos katedra, Matematikos ir Informatikos fakultetas, Vilniaus Universitetas, Naugarduko g. 24, LT-03225 Vilnius, tel. (8 5) 219 30 86, el. p. antanas.apynis@mif.vu.lt. www.mif.vu.lt/ljmm
	Jaunojo architekto mokykla – dvimetė, skirta 11–12 klasių mokiniams ir vyresniems asmenims.	VG TU Architektūros fakultetas, Pylimo g. 26/1, AR-I, 4.4 kab. LT-01132, Vilnius, tel. (8 5) 274 52 03, el. p. archgraf@ar.vgtu.lt http://edu.ar.vgtu.lt/public/?id=269
SOCIALINIAI	Jaunųjų geografojų mokykla (JGM) – ketverių metų mokykla, JGM nariais gali tapti mokiniai baigę 8 klases.	Regioninės geografijos katedra, Studentų g. 39, LT-00803, Vilnius, mob. tel.: 8 629 35097; 8 671 40987, el. p.: info@jgm.lt; svajunelt@gmail.com; svajunejgm@gmail.com www.jgm.lt
	Neakivaizdinė archeologų mokykla – kviečiami 9–11 klasių mokiniai.	Lietuvos jaunimo turizmo centras www.ljtc.lt/index.php/nekivaizdines-mokyklos
	Neakivaizdinė žygio vadovo mokykla – kviečiami 8–11 klasių mokiniai.	Lietuvos jaunimo turizmo centras www.ljtc.lt/index.php/nekivaizdines-mokyklos
	Istorikų	Lietuvos jaunimo turizmo centras www.ljtc.lt/index.php/nekivaizdines-mokyklos
	Muziejininkų	Lietuvos jaunimo turizmo centras www.ljtc.lt/index.php/nekivaizdines-mokyklos
	Psichologijos mokykla – kviečiami 10–12 klasių mokiniai.	Psichologinių inovacijų ir eksperimentinių tyrimų mokymo centras, 116 kab., Universiteto g. 9/1, Vilnius, tel. (8 5) 268 72 54, el. p. ptmc@fsf.vu.lt.
	Jaunojo logopedo mokykla	Jaunojo logopedo mokykla P. Višinskio g. 25, 216 kab., Šiauliai, tel. (8 41) 59 57 34, el. p. registracija@spf.su.lt www.spf.su.lt/registracija
	Jaunojo teisininko akademija (JTA) – skirta 10–12 klasių mokiniams.	MRU www.mruni.lt/lt/norintiems_studijuoti
	Jaunojo finansininko akademija	Jaunojo finansininko akademija – JaFA, Ateities g. 20, Vilnius, tel. 8 616 21622, el. p. jfa@mruni.lt www.jafa.lt
	Jaunojo politikos akademija	MRU www.mruni.lt/lt/norintiems_studijuoti
	Karjeros planavimo akademija	MRU www.mruni.lt/lt/norintiems_studijuoti
Lyderystės akademija	MRU www.mruni.lt/lt/norintiems_studijuoti	
HUMANITARINIAI		

Parengė K. Jackevičienė, atnaujinta 2009-10-20

4.6. Specialiuosius ugdymosi poreikius turinčius asmenis mokančios mokyklos

SPECIALIUOSIUS UGDYMO SI POREIKIUS TURINČIUS ASMENIS MOKO IR MOKINIUS PRIIMA:

Lietuvos reabilitacinis profesinio rengimo centras – <http://www.lrprc.projektas.lt>

Kauno statybininkų mokykla – <http://www.ksm.lt>

Šilutės žemės ūkio mokykla – <http://zum.silute.mit.lt>

Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinis profesinio mokymo centras – <http://kpmc.vilnius.lm.lt>

NEŽYMAI SUTRIKUSIO INTELEKTO IR KITŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO(SI) POREIKIŲ TURINČIŲ ASMENŲ PROFESINIS MOKYMAS

MOKYMO ĮSTAIGA	MOKYMO TRUKMĖ	SUTEIKIAMA PROFESINĖ KVALIFIKACIJA
Lietuvos reabilitacinis profesinio rengimo centras(LRPRC) Gedimino g. 81 LT-82168 Radviliškis Tel. (8 422) 53 957 Mob. tel. 8 686 21 598 Faks. (8 422) 53 682 http://www.lrprc.projektas.lt http://lrprc.su.lt/lt/index.html	3 metai	Lengvųjų drabužių siuvėjas Virėjas Viešbučio darbuotojas Stalius, stalius staklininkas, dailidė Šaltkalvis, suvirintojas elektra, surinkėjas Apdailininkas (statybininkas) Kaimo verslų darbininkas (želdinių tvarkymo darbininkas)
Kauno statybininkų mokyklos reabilitacinis profesinio rengimo skyrius Lazūnų g. 79, LT-49329 Kaunas Tel. (8 37) 73 39 97 http://www.ksm.lt/	3 metai	Apdailininkas (statybininkas) Avalynės taisytojas Lengvųjų drabužių siuvėjas Stalius Pynėjas iš vytelių Virėjas
Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras Didlaukio g. 84 LT-08303 Vilnius Tel. (8 5) 277 9357 (dir.), (8 5) 276 3763 (dir. pav.) www.pvdprc.lt/	3 metai	Floristo padėjėjas Siuvinių gamintojas
Gelgaudiškio specialioji internatinė mokykla Parko g. 7 LT-71426 Gelgaudiškis, Šakių r. Tel. / faks. (8 345) 55 365	3 metai	Aplinkotvarkos darbininkas
Šilutės žemės ūkio mokyklos Žemaičių Naumiesčio skyrius S. Dariaus ir S. Girėno g. 31 Žemaičių Naumiestis, LT-99204 Šilutės r. Tel. (8 441) 59 618 www.szum.lt	3 metai	Apdailininkas Virėjas

FIZINIŲ IR JUDĖJIMO BEI MOTORIKOS SUTRIKIMŲ TURINČIŲ ASMENŲ PROFESINIS MOKYMAS

MOKYMO ĮSTAIGA	MOKYMO TRUKMĖ	SUTEIKIAMA PROFESINĖ KVALIFIKACIJA
VŠĮ „Valakupių reabilitacijos centras“ Vaidilutės g. 69 LT-10100 Vilnius Tel. (8-5) 2 477 543 Valakupių reabilitacijos centro Kauno skyrius A. Juozapavičiaus pr. 34 LT-45228 Kaunas	170 dienų	Apskaitininko profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	180 dienų	Individualių drabužių siuvėjo-sukirpėjo profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	175 dienų	Internetinio puslapio kūrėjo profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	180 dienų	Juvelyro profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	70 dienų	Kompiuterio pagrindų vartotojo mokymo programa (adaptuota asmenims su judėjimo negalia).

MOKYMO ĮSTAIGA	MOKYMO TRUKMĖ	SUTEIKIAMA PROFESINĖ KVALIFIKACIJA
	180 dienų	Dailių medžio dirbinių gamintojo profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	180 dienų	Meninių odos dirbinių gamintojo profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	105dienes	Biuro administratoriaus profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	95 dienos	Registatūros/priimamojo darbuotojo profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	120 dienų	Reklamos maketuotojo profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	100 dienų	Tinklo administratoriaus profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	125 dienų	Reklamos internete maketuotojo modulinio profesinio mokymo programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
	125 dienos	Verslo organizatoriaus profesinio mokymo modulinė programa (adaptuota žmonėms su fizine negalia).
Lietuvos reabilitacinis profesinio rengimo centras (LRPRC) Gedimino g. 81 LT-82168 Radviliškis Tel. (8 422) 53 957 Mob. tel. 8 686 21598 Faks. (8 422) 53 682 http://www.lrprc.projektas.lt http://lrprc.su.lt/lt/index.html	120 dienų	Kompiuterinio raštingumo kursai

KLAUSOS SUTRIKIMŲ TURINČIŲ ASMENŲ PROFESINIS MOKYMAS

MOKYMO ĮSTAIGA	MOKYMO TRUKMĖ	SUTEIKIAMA PROFESINĖ KVALIFIKACIJA
Lietuvos reabilitacinis profesinio rengimo centras(LRPRC) Gedimino g. 81 LT-82168 Radviliškis Tel. (8 422) 53 957 El. p. lrprc@radvilis.omnitel.net http://www.lrprc.projektas.lt	3 metai	Lengvųjų drabužių siuvėjas Virėjas Viešbučio darbuotojas Stalius, staklininkas dailidė Šaltkalvis, suvirintojas elektra, surinkėjas
Vilniaus kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų reabilitacinis profesinio mokymo centras Šilo g. 24 LT-10317 Vilnius Tel.: (8 5) 271 0967, (8 5) 271 0802 Faks. (8 5) 271 1191 El. p. deafcenter@takas.lt, info@deaf.lt http://www.kpmc.vilnius.lm.lt	3 metai	Apdailininkas Lengvųjų drabužių siuvėjas Stalius Tekstų rinkėjas ir maketuotojas kompiuteriu Virėjas Leidybos darbuotojas Baldų apmušėjas Moteriškų drabužių siuvėjas Pastatų restauratorius Dailių rankdarbių gamintojas
Klaipėdos siuvimo ir paslaugų verslo mokykla Puodžių g. 10 LT-92127 Klaipėda Tel. (8 46) 41 07 96 Tel. / faks. (8 46) 31 36 82 El. p. kspvm@kspvm.lm.lt http://www.kspvm.lm.lt	3 metai	Interjero apdailos atlikėjas: interjero siuvinių ir dekoratyvinių elementų gamybos arba interjero paviršių dekoravimo spcia

MUMS SVARBI JŪSŲ NUOMONĖ!

Komentarus ir pastabas apie leidinį prašome siųsti elektroniniu paštu info@smpf.lt

Švietimo mainų paramos fondas
Geležinio Vilko g 12, 01112 Vilnius
Tel. (8 5) 2610592, faksas (8 5) 2497137
El. paštas info@smpf.lt
www.smpf.lt

Švietimo mainų paramos fondas

Švietimo ir mokslo ministerija

Švietimo ir kultūros GD

euro|guidance